

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 20 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Za naše fante-vojake.

V sledečem prinašamo stenografski zapisnik znamenitega govora, ki ga je imel naš poslanec Janez Brodar v narodni skupščini:

Gospodje narodni poslanci! Pri debati o dvanajstinih je iz našega kluba v splošnem že govoril moj tovariš Gosar, ki je obširneje ocenil delovanje sedanje naše slavne vlade. Zato se hočem jaz omejiti samo na ono točko, in sicer na izdatke za vojsko. Kajti ti izdatki so razmeroma največji in bremena, ko nam jih naklada vzdrževanje armade, ne zahtevajo od nas samo mrtvega denarja, ampak mnogo več: zahtevajo od naroda to, kar mu je najljubše, njegove sinove. Zato je dolžnost vsakega narodnega zastopnika, da obrne na to točko vso svojo pozornost in da nadzoruje s paznim očesom, kako se porablja velikanske vsote za našo armado, in dalje, kako se postopa z njihovimi sinovi, ki služijo v vojski daleč od rojstne hiše.

Prav nič ne pretiram, ako trdim, da vsi ti stroški, ki jih mora naše ljudstvo plačevati za armado, ne bolijo tako, kakor boli to, ako naše ljudstvo sliši, kako krivično se postopa z našimi sinovi v vojski. Zato so se moji tovariši, kakor tudi jaz, že opetovano obrnili na gosp. vojnega ministra ter mu predložili razne pritožbe, kako naj bi se ne postopalo z vojniki, ako hočemo, da bodo res ljubili to našo državo tisti, ki morajo nositi težko vojaško breme in od katerih bo morebiti država še enkrat terjala življenje.

Rad priznam, da smo mnogokrat videli pri merodajnih gospodih dobro voljo, da hočejo popraviti nerednosti, ki se dogajajo. Toda žalibog, v celoti moram reči, da je ostalo še mnogo nedostatkov in nepravilnosti, ki se dogajajo dan za dnem. Zato si dovoljujem, obrniti se danes ponovno na gospoda vojnega ministra. Dovolil bi si radi tega opozoriti ga na nekatere nedostatkosti pri ravnanju z vojniki v armadi, ki so v tem ali onem oziru možu iz ljudstva boljše znane nego samemu vojnemu ministru, ki ne more imeti toliko stika s tistimi, ki krivico trpe, kakor je to mogoče meni, ki sem na deželi in tako vedno v stiku z ljudstvom. Pri tem me vodi dvojni namen.

Najprej hočem koristiti narodu, od katerega sem poslan v Belgrad. Drugi razlog je, da koristim državi, ki dela danes velike krivice ravno tistemu delu našega naroda, ki bi bil mogočna opora državi, če bi bil res enakopraven in od vlade upoštevan.

Če govorim o napakah, ki se dogajajo v vojski, moram razlikovati med krivicami, ki jih dela vojno ministrstvo in krivicami, ki jih delajo razni častniki in podčastniki z zlorabo svoje oblasti. Pri tem pa moram predvsem naglasiti, da ne govorim o častnikih in podčastnikih v splošnem. Rad priznam in pritrdim, da se nahajajo v naši armadi častniki in podčastniki, ki se veliko trudijo, da bi odpravili vse nepravilnosti in nekorektnosti iz naše armade čimprej. Od teh ne govorim, pač pa o onih, kateri zlorablja svojo oblast.

Začnem pri krivicah vojnega ministrstva. Tu moram predvsem omeniti zloglasno povelje vojnega ministrstva z dne 1. septembra 1921, št. 17.061, s katerim se prepoveduje vojakom, ki so člani Orlovske organizacije, vsak stik z njihovo organizacijo. (Klici na desnici: »Škandal!«) Ničesar mi pa ni znanega, da bi bilo vojno ministrstvo prepovedalo kaj takega tudi tistim vojakom, ki so člani Sokolske organizacije. (Jakob Kušar: »V Avstriji so pa preganjali Sokole!«) Priznam, da tega ni storil sedanji gospod vojni minister. Tudi sem prepričan, da bi tega ne bil nikdar storil njegov prednik, ako bi ne vladala v naši vladi in v naših vojaških krogih tako velika nevednost in nepoučenost o razmerah v Sloveniji. Kdo izmed Srbov se potruji, da bi spoznal razmere v Sloveniji od blizu, kako stvari v resnici stoje? Kdo izmed Srbov je zmožen, čitati slovenske časopise? Kaj šele, da bi jih razumeli! Jaz poznam samo eno politično osebnost, ki se je potrudila, da spoznava razmere v Sloveniji, in ki jih je prišla proučavati v Slovenijo na lice mesta. To je edini gospod Stojan Protić. (Ploskanje na desnici. — Nastane prepir med poslanci Samostojne kmetijske stranke in poslanci Slovenske ljudske stranke. — Velikanski hrup. — Podpredsednik zvoní in miri poslance.)

Gospodje! Edini gospod Stojan Pro-

Pozor! Naročniki, ki »Domoljuba« še niso plačali in ga prejema jo na poštah, ki se začnajo s črkami od A do J, dobijo v današnji številki položnice, katerih naj se poslužijo in poravnajo naročnino, ker sicer prihodnje številke ne dobijo več.

tič je stopil v neposredni stik z zastopniki večine slovenskega naroda. [Dr. Šečerov: »Pa vi ste manjina!« — Dr. Momčilo Ivanič: »Zar ste vi večina?« Predsednik zvoní.

Gospod Šečerov, naše ljudstvo drugače sodi, kdo je večina in kdo manjšina. Belgrajska nepoučenost o naših razmerah je naš največji sovražnik. Ta nepoučenost je zapeljala tudi g. vojnega ministra do nekulturnega in protidržavnega čina, da je prišel dejansko preganjati Orlovsko organizacijo. Ni mi treba obširno dokazovati, kako škandalozno in krivično je postopanje vojnega ministrstva. Kajti prepričan sem, da vojni minister ne more navesti niti enega razloga, ki bi mogel opravičiti tako njegovo postopanje. Ali se g. vojni minister mogoče ne zaveda, da se je njegov prednik postavil s takim postopanjem popolnoma v nasprotje z Njega Veličanstvom kraljem samim, ki je bil podelil predsedniku Orlovske organizacije visoko odlikovanje za zasluge, ki se jih je bil stekel za to organizacijo? S tem se je na najvišjem mestu v naši državi priznala korist te organizacije za našo državo. (Odobrovanje na desnici.) Ali je gospodu ministru znano, kako postopajo v tem oziru kulturne in napredne države kakor n. pr. Francija ali Češkoslovaška? Kakor vam je znano, so lansko leto katoliške telovadne organizacije vseh narodov priredile veliko slavnost v Strassburgu, katere so se udeležili tudi Orli iz Slovenije ter dobili visoko odlikovanje. Pri tej slavnosti, gospodje, sta bila častna predsednika predsednik francoske republike Millerand in generalissimus Foch. Na Češkoslovaškem pa se dovoljuje vojakom Orlom, ki so na dopustu, da sodelujejo pri svojih organizacijah. Tako se postopa v naprednih državah.

Mi moremo g. vojnemu ministru reči samo to-le: Država, ki zavira organizacije, ki imajo namen, dvigati narod telesno in

duševno, vzgajati mladino verno in pravno čisto, taka država je slepa in sama sebi koplje grob. Naša dolžnost pri katoliških Slovencih je, da ostanemo kakor en mož in protestiramo proti takemu postopanju od strani naše vlade. (Ugovori pri poslancih Samostojne kmetijske stranke.)

Gospodje! Mi moremo o takem postopanju naše vlade reči le: Ako že nečete podpirati tega, kar vam je vsem v korist, potem vsaj ne škodujte! Brez prikrivanja izjavljamo, da smatramo vsako vlado kot škodljivo slovenskega naroda, ki preganja Orlovsko organizacijo. Sramota je, da je vlada nasledla intrigam in slepljenju od strani demokratskih in samostojnih obrekovalcev. Zakaj se vlada ni toliko potrudila, da bi bila dobila o Orlih pravilne informacije na licu mesta? Dobila bi jih bila lahko že od Srbov samih, kateri žive v Sloveniji. Kajti mi imamo o Srbih še toliko dobrega mnenja, da mislimo, da ne dero vsi slepo za lažmi in obrekovanji, katera trosijo razni obrekovalci našega naroda. (Ploskanje na desnici, medklci v centru: — Dolgotrajen nemir.)

Izjavljam kategorično, da smatramo vsakega, ki nastopa proti Orlovski organizaciji, za nekulturnega in protidržavnega, da ga smatramo za sovražnika slovenskega naroda. Upam, da bo g. minister v najkrajšem času poskrbel, da njega ne bomo našli med protivniki Orlov; upam tudi, da bo v najkrajšem času poskrbel, da ne bo v bodoče niti en častnik ali podčastnik zagrešil kake nekorektnosti proti našim fantom radi njihove pripadnosti k Orlovski organizaciji.

Ker mi je znano nekoliko slučajev, da se čisto po nepotrebnem in brez pravega razloga nastopa sivo proti našim fantom, ki so člani Orlovske organizacije, izjavljam: Če to ne bo prenehalo, bomo mi poskrbeli, da bo imena dotičnih vojaških predstojnikov izvedela vsa slovenska javnost in da bodo tako izročeni zaničevanju našega ljudstva in vseh dobro in pošteno mislečih. (Ploskanje na desnici.) Prepričani naj bodo, da stoji za njimi velika večina slovenskega naroda. Dolžnost nas poslancev Jugoslovanskega kluba pa je, da bomo pazno zasledovali vsak slučaj nastopanja vojaških oblasti proti Orlovskim organizacijam in da ne bomo odnehali, dokler se prej ali slej ne odpravijo vse krivice, ki se dogajajo našim fantom Orlov. Upam in prepričan sem, da bo zmagala poštenost in pravica, ne pa laž in krivica. (Ploskanje na desnici.) Upam tudi, kakor že rečeno, da bo gospod minister ukrenil vse potrebno, da se napravi temu škandaloznemu počenjanju enkrat konec.

Prihajam h krivicam, ki jih delajo posamezni mogotci bodisi že v podčastniški ali v častniški uniformi. Predvsem bi prosil g. voj. ministra, da ne podcenjuje pomena načina postopanja z vojakmi. Povem mu odkrito, da je bilo najvažnejše agitacijsko sredstvo proti naši državi pri koroškem plebiscitu ravno to, da so se širile po Koroškem med ljudstvom govorice, kake razmere vladajo v naši vojski. (Minister dr. Kukovec: »Vi podpihujete narod! Tako govoril izdajalec! — Franjo Žebot: »Vam je torej prav, da mučijo naše voja-ke!« — Ivan Majcen in Ivan Mrmolja proti

poslaneem Slovenske ljudske stranke: »Vi ste agenti Rima!« — Vladimir Pušenjak: »Vi ste pa plačani z Zerjavovimi grošili!« — Silen nemir. — Poslanci Samostojne kmetijske stranke in Slovenske ljudske stranke vstajajo s svojih sedežev in se bližajo drug drugemu.) Podpredsednik Milorad Vujičić: Molim vas, gospodje, da izvolite na svoja mesta. Molim gospodu sa ene i sa druge strane, da se medusobno ne izziva- vajo. Inače biću prinuden, da prekinem sednico.

Janez Brodar: Te vesti, ki so se širile v naši vojski, je še posebno podkre- pila interpelacija nekega socialističnega poslanca ravno ob istem času, katero so Nemci z veseljem ponatiskovali in razšir- jali ob času plebiscita med ljudstvom. (Dr. Sečerov: »Ako tako govorite, onda smo morali gubiti plebiscit!«) Gospod Sečerov, mnogo hujše pišejo danes časopisi o naši vojski, nego jaz govorim. (Valerijan Pribičević: »Manje švercuje, pa če biti više novaca za vojskul!«) Gospod Pribičević, povejte, kdo švercuje? Povejte imena! (Valerijan Pribičević: »U Sloveniji je švere glavno! — Zivahni ugovori na des- nici. — Dolgotrajen nemir.)

Pripombe in ugovori, ki so sedaj padli iz centra, mi dajo povod, da tukaj ne mislim samo na Srbe, ako se govori o kri- vica h vojski. Take krivice delajo tudi Slovenci. (Dr. Kukovec: »Pa tudi zoper skupno vojsko ne smete hujskatile!«) Jaz povem samo to, kar ni dobro v naši ar- madi in kar se mora odpraviti, ako hoče- mo, da bomo imeli dobro vojsko.

Če hočemo, da bo postala naša država res privlačna sila za vse Slovence, tudi za one, ki so izven nje, potem moramo od- praviti vse, kar te Slovence ovira pri lju- bezni do naše države. (Dr. Kukovec: »Ti Slovenci so bolj patriotični nego Slovenci v naši državi sami!«) Gospod minister, Vi vedno tako govorite. Zato pa imate samo še generalni štab, seveda brez armade, kjer delate tako dobro in fine politiko.

Gospodje! Ker se tukaj govori, da mi hujskamo, sem prisiljen, da vzamem v ro- ke nekatera pisma naših vojakov, ki sem jih prejel v zadnjem času, iz katerih boste razvideli, da so oni patriotični, da hočejo dobro naši državi, da hočejo služiti z ve- seljem v naši vojski, da pa jih boli, ker se dogajajo marsikateri nepravilnosti in ne- rednosti v naši armadi, katerih bi ne bilo potreba.

Eno od teh pisem pravi: »Povem, da so tukaj obupne razmere. Zares obupne. Komaj je minulo mesec dni, pa je že na- ravnost ogromno število fantov odšlo v bol- nico.« (Dr. Kukovec: »Ali je to patriotič- no?«) Počakajte! Jaz zahtevam, da se ne- rednosti odpravijo. Vi pa nimete poguma, da poveste in navedete to, kar ni dobro. Vem, da gospodje s srbske strani hočejo in želijo, da se pove resnica, in mi se tega ne bojimo povedati. (Poslanec Roškar: »Kaj je slovenskim liberalcem za narod!«) Nadalje piše: »Nimamo dovolj vode, ne za piti, ne za umivanje, a še ta, kar je je, smrdi kakor gnojica. Menaža je slaba. Naj- bolj mučno pa je, da nas tepejo in klofu- tajo. (Klici: »Čujte, čujte!«) Čeravno smo že veliko prestali v vojski. (»Klici: »To ni dokazano!«)

Gospodje! V tem pismu stoji na zadnji strani: »Resničnost gori omenjenih raz- mer in ravnanja z nami potrjujejo: slede- podpis!« (Dr. Kukovec: »To so Vaši agi- tatorji!«) Tako govorite Vil Jaz navajam tu samo resnico. Jaz ne govorim zato, da se prikupim kakšni stranki. Jaz sem kmet in lahko živim brez poslanskega mandata. (Dr. Kukovec: »To je sramota, da grdite vojsko.«) Naročite, gospod minister, vsen- novinam v Belgradu, da ne bodo tako pisa- le. Saj pišejo huje, nego jaz govorim. Vsak pameten človek prizna to, kar je resnica, in to, kar sem tu povedal, je vse popolno- ma resnično. Mi moramo priti z resnico na dan, gospodje. (Poslanec Roškar: »Le po- vej!«) O tem sem že podal interpelacijo g. vojnemu ministru.

V drugem pismu se navaja sledeče: »Pred par dnevi sem dobil izvod sloven- skega časopisja, na katerega sem naročen. Ko sem istega prebiral, me je videl čas- nik, na kar me je čez par minut pozval, naj pridem k njemu v njegovo sobo, kjer me je preiskal ter mi odvzel časopis, mi odvzel knjigo o sveti vojski, knjigo sloven- kih Orlov, poslovnik Orlovske organizacije, Orlovski koledarček ter tudi tri karte, ki sem jih dobil od doma.« (Medklci in ne- mir.)

Podpredsednik Milorad Vujičić: Go- spodo poslanci, ja Vas pozivljam, da ne izzazivate.

Poslanec Janez Brodar: Oni častnik, poročnik, Slovenec (klic: »Demokrat!«) me je grdil radi mojega prepričanja. Se bo- pa me je grdil, ko je videl iz mojih knjig, da sem v Orlovski organizaciji.

Gospodje! Ali je to patriotično in ali tako delajo tudi v drugih naprednih in kul- turnih državah! Nikjer! Samo pri nas je kaj takega mogoče. (Dr. Kukovec: »Kako se zove dotični oficir?«) To bom povedal g. vojnemu ministru.

V tretjem pismu se piše: »Kakor sem že poročal in omenil, da oklofutan biti ali s palico in pasom jih dobiti, največkrat pri pregledovanju nog, je nekaj vsakdanjega in to brez vsakega vzroka, čeravno ima kdo še lepše umite noge. To je njim za zabava. Od početka so nas psovali s priimki »Sva- ba, kar so pa morali opustiti.« Vidite, da tudi to priznavajo, kar se izboljša. »Mena- ža je slaba, kruh nam odtrgavajo, da ima- mo jutraj zajtrk od njega. Ni nam žal za njim, ako bi ga tudi v resnici dobili. Ko drži neki podporočnik šolo, zahteva od Slo- venca, da moli srbski očenaš, kar seveda ne zna. On pa pravi, da ga mora vsak zna- ti. (Poslanec Milan Pribičević: »I ja ne znam tega očenaša!«) Dalje, da bodo slo- venski jezik itak v kratkem izbacnili in se vsi nazivali samo Srbe.

Drug prizor. Pri večeranju govori g. kapetan o zunanjih in notranjih sovražnikih. »To je zanimivo, gospodje, le poslušaj- tel!« Zunanji sovražniki so naši sosede, no- tranji sovražniki pa Radić in pop dr. Koro- šec. »Tako je, gospodje, tako se govori pri vojaštvu o ljudeh, ki imajo velike zasluge za naše uedinjenje. (Poslanec dr. Hohnjec: »Tako govori oficir! Ali spada to v voj- sko?« — Valerijan Pribičević: »Vojska je narodna!«) Moralo bi vsaj tako biti, nika- kor pa ne sme biti strankarska.

Poslušajte torej, gospodje, kako piše ja vojak. »Zakaj tako politično strankarstvo med vojaštvom, zakaj tako sovraštvo do naših narodnih mož? Res po nepotrebnem večajo medsebojno nezadovoljstvo med nami. Mislim, da to ni dobro in ne lepo od njih, da nam usiljujejo sokolski duh.« (Valerijan Pribičević: »To je vrlo dobro.«) To je ideja naših slovenskih vojakov, tistih, katerim se delajo velike krivice radi tega, ker so v organizaciji Orlov. (Klic: »To ni slovanska ideja!«) Kaj so potem francoske in češkoslovaške orlovske organizacije? (Valerijan Pribičević: »Švabska legija!«) G. Pribičević, Orli niso politična organizacija, marveč delajo samo za telesno in duševno vzgojo ter za povzdigo naroda. (Valerijan Pribičević: »Čisto politična!«) G. Pribičević, Vi tako govorite, ker ne poznate naših razmer. Pridite v Slovenijo, da se tam prepričate o delovanju Orlov, pa boste drugače sodili.

Gospodje! Dobivamo tudi še druge pritožbe, ki prihajajo iz raznih krajev, katerih pa ne bom navajal, ker sem v glavnem navedel samo razloge, ki postojajo in ki se morajo izrebiti iz naše vojske. (Klic: »Tako je!«)

Tako sem dobil tudi pismo iz Osjeka, v katerem se pa naši fantje pohvalijo, da jim gre dobro. Samo slovenskih časopisov jim ne puste čitati in tako nikake zveze z domom.

Mnogo pritožb, gospodje poslanci, bi še imel, ako bi se obrnil nazaj na zadnjo mobilizacijo in na zadnji vpoklic naših rekrutov. Toda, gospodje, to je tako žalostno in sramotno za našo državo... (Poslanec Šečerov: »Za Vas, pošto niso došli!«) g. Šečerov, da je lepše, da o tem molčimo in delamo na to, da se take razmere čimprej odpravijo in nikdar več ne ponovijo. (Nemir in medklci pri poslancih Samostojne kmetijske stranke. — Poslanec Žebot: »Gospoda poslanca Majcen in Mrmolja odobravata krivice, ki so se godile našim kmetom in fantem pri zadnji mobilizaciji. Prosim, da se to zabeleži v zapisniku!«)

Naj omenim dalje še eno pritožbo naših vojakov, radi česar se tudi že dolgo pritožujejo: to je radi voženj na dopuste. Fantje se pozivljajo v vojsko in morajo tam vršiti težko službo. Ko pa hočejo domov na dopust, pa morajo plačati polovično vožnjo. Naši fantje iz Slovenije, po veliki večini sami siromašni ljudje, morajo plačati n. pr. iz Slovenije v Negotin 600 K. (Valerijan Pribičević: »Plačati moraju i Srbi!«) Seveda mora veljati isto tudi za Srbe. Večina naših fantov ne premore toliko denarja in se zato ne more poslužiti navadnih običajnih dopustov, ki jih imajo.

Gospodje, dolžnost vlade bi bila, da jo iz družinskih in etičnih razlogov dovoli za vojaško brezplačno vožnjo. (Klic: »Tako je!« — Valerijan Pribičević: »Plačajo svi, ne samo vaši!«) Mislim, g. Valerijan Pribičević, da ima naša država še toliko sredstev, da bi mogla to breme prevzeti in dovoliti vojakom brezplačno vožnjo. Ako morajo služiti toliko časa in opravljati tako težko službo, potem bi človek pričakoval, da bo imela naša država toliko zmisla, in da bo to breme prevzela. Samo zmisla nimajo gospodje, ker se njih ne tiča.

Naša vlada se strašno boji boljševizma. Toda jaz sem prepričan, da ni mogoče, da bi sploh kaka vlada mogla napraviti boljševizem, ker ga ni napravila sedanja naša vlada. Če bi bilo v naši državi kolikor toliko izdajalskih in protidržavnih ljudi, bi sedaj gotovo moralo priti do boljševizma. (Klic: »Ni to tako!« Vi boste vedno tako govorili. (Ivan Majcen: »Ali so to dvanajstine?«) To so dvanajstine. Govorim o izdajalcih za armado in mislim, g. Majcen, da spada to sem, če apeliram na vlado, da se dovoli brezplačna vožnja našim vojakom. Da, Vi, g. Majcen, za to nimate zmisla, rad verjamem. (Ivan Majcen: »Kaj pa Orli?«) Vi nimate zmisla za take stvari, g. Majcen, ker Vam je več strankarstvo nego država.

Gospodje! Pri razmerah, kakor sedaj pri nas v naši državi, ko sedanja vlada ne zna s tako ogromnimi svotami denarja, s tako ogromnimi silami, ki jih ima na razpolago v naši armadi, ustvariti boljšega položaja, ne moremo glasovati za predložene dvanajstine. (Živalno orobranje na desnici.)

Naša valuta se ubija.

Kako gnile so razmere v osrčju naše države, v Belgradu, se je zopet pokazalo te dni. Finančni minister dr. Kumanudi je predložil finančnemu odboru zakonski načrt za moratorij. To se pravi: tisti trgovci, ki imajo za svoja naročila v inozemstvu še velike dolgove, niso dolžni plačati kakor so se pri kupčiji pogodili, temveč se plačevanje inozemskih računov odloži na poznejši čas.

Zakaj to? Nekateri veletrgovci zlasti belgrajski (tu so tudi vštete banke, ki se pečajo s trgovino) so nakupili v inozemstvu zlasti v Italiji in na Čehoslovaškem ogromnih količin blaga, ko so bile tuje valute, zlasti italijanska in čehoslovaška, še nizke. Trgovci so blago dobili, deloma poprodali, toda plačali ga niso. Medtem pa se je nenadoma dvignila tuja valuta. Dolg trgovcev v Italiji in na Čehoslovaškem se je v enem dnevu podvojil, potrojil. Mnogi trgovci so bili na ta način ob vse, drugi pa ob ogromne profite, ki so jih mislili delati.

Kako si pomagati? Zakaj pa imamo ministre, če ne zato, da podpirajo kapitaliste iz državnega denarja.

In zgodil se je zopet nov škandal, ki je mogoče samo v Belgradu pri sedanjih vladi. Finančni minister je predložil zakonski načrt, da se plačevanje trgovskih inozemskih dolgov odgodi, garancijo pa prevzame Uprava fondova t. j. država.

Posledice tega zakona so naravnost strašne in so se začele kazati, kakor hitro se je začelo govoriti o moratoriju in bodo še hujše, ko bo moratorij končno veljavno sprejet. Ko so inozemski trgovci doznali, da svojih terjatev v Jugoslaviji ne bodo dobili ob pogojenem roku poravnanih, je je takoj silno padel kredit naše države in s kreditom je padla naša valuta. Posledica je bila nov silen val draginje, ki je in še bo zlasti občutno zadel kmetijski stan. Kmetje bodo morali vse potrebščine — stroje, obleko itd. — mnogo dražje plačevati, tem dražje, čim bolj bo padala naša

valuta. In to samo zato, da se par belgrajskih trgovcev, ki so si prigoljufali milijone premoženja, reši zasluženega bankrota. Zopet bo naš kmet in naš delavec tisti, ki bo v obliki večje draginje plačeval belgrajske krvose.

Poslanec Ljudske stranke je dan zadnem v dolgih govorih poasnjeval vladi, kakšne strašne posledice bo to imelo, vsi trgovski krogi v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu so s spomenicami svarili finančnega ministra pred tem usodepolnim korakom, celo bivši finančni minister Veljković ni hotel hoditi k sejam finančnega odbora, dasi je predsednik tega odbora, samo da bi se preprečila ta nevarna nakana belgrajskih veleuderuhov — vse zastonj: dr. Kumanudi je korist par belgrajskih verižnikov več kot blagor cele države. Zakonski načrt je predložil in je bil tudi v finančnem odboru sprejet. Verjetno je, da ga bo vladna večina sprejela tudi v skupščini. Naša valuta pa bo padala še dalje.

Višek gnilobe sedanjih razmer v vladi je to: če milijonom kmetov ali delavcev, ki delajo noč in dan, vsled draginje in davkov vse propade, da ne morejo preživeti ne sebe ne družine, se ne zgane noben minister, pa če vse ljudstvo konec jemlje, če pa je v nevarnosti par belgrajskih oderuških trgovcev, za katere je že zadnji čas, da propadejo, ker so najhuje zlo v državi, je pa vlada pripravljena žrtvovati slednjo trohico našega ugleda v inozemstvu, žrtvovati našo valuto, žrtvovati na milijone ljudi, ki bodo radi večje draginje stradali vedno bolj in bolj.

Kmetje, ali vidite, da pomenijo napačne volitve ne samo milijonske in milijardne škode, temveč počasno a gotovo gospodarsko smrt.

Orlovski telovadni teden.

Vse člane in prijatelje orlovske organizacije zlasti v ljubljanski okolici opozarjamo na telovadni teden, ki ga priredi Jugoslovanska orlovska zveza v dneh od 5. do 12. marca v Ljubljani.

Otvori se telovadni teden s prireditvijo naraščaja 5. marca ob 4. uri pop. v Ljudskem domu.

Od 6. do 10. marca se vrstijo telovadni večeri raznih oddelkov z raznovrstnim programom v telovadnici Ljudskega doma.

V soboto 11. marca ob 8. ri zvečer se bo vršila Orliška akademija z izbranim sporedom v Ljudskem domu.

V nedeljo 12. marca se telovadni teden zaključuje z Orlovsko akademijo v veliki dvorani hotela Union. To je glavna prireditev telovadnega tedna.

Vstopnice za obe akademiji v Ljudskem domu se dobijo v predprodaji pri Ničmanu, za Orlovsko akademijo v Unionu v trafiki Uniona, za telovadne večere pa v Jugoslovanski knjižarni.

Seveda se dobijo vstopnice tudi tik pred vsako prireditvijo.

Naj se zlasti naša okoliška mladina v čim večjem številu udeleži teh umetniških prireditev orlovske organizacije.

Interpelacija

narodnega poslanca Janeza Brodarja in tovarišev gospodu ministru vojne i morarice v Beogradu.

V zadnjem času smo podneli gospodu ministru že več pritožb, radi nepravilnega ravnanja in postopanja z vojniki v vojski. Danes pa smo ponovno prejeli pritožbo, ki dovolj jasno dokazuje škandalozne razmere in samovoljno postopanje posameznih oficirjev.

Pritožba glasi:

Obveščamo Vas in celi Jugoslovanski klub o dogodku, ki se je dogodil in je do polnoln večeraj skoro vrhunec sile.

Pri 3. četi 2. bataljona se nahaja Karol Gorjanc, zvest, pošten in pravi patrijot naše države.

Po želji svojih tovarišev in da bi zvedel kaj novic iz domačega kraja in iz ožje domovine, je naročil »Domoljuba«.

Ravno tisti čas je pa »Domoljub« prinesel tudi članek od Niških smeti itd. Oni članek pa ni bil po volji gospodu poročniku Slavku Farkaš, ki je takoj začel preiskavo proti omenjenemu vojaku.

Prvo mu je vzel »Domoljuba«, potem Orlovski poslovnik, Zlato knjigo in sploh vse, kar je imel kakšnih pisarij. Zmerjal ga je s čukom (to je psotka proti orlovski telovadni organizaciji) in mu zasmeheval versko in politično prepričanje.

Včeraj, dne 17. februarja popoldne pa je bil odveden v zatvor in obdolžen prestopka §§ 66. in 67. voj. zakona, češ, da propagira s protidržavnimi elementi proti državi. To pa zato, ker je g. narodnemu poslancu Brodarju pisal pismo, v katerem ga prosi za pojasnilo, koliko je resnice na govorici, ki se čuje pri vojaki, da bode letnikom 1898. in 1899. upošteva služba v avstrijski vojski.

Zdaj se nahaja Karol Gorjanc v preiskovalnem zaporu in mu obetajo, da pride pred vojni sud.

Za preiskovalnega sudijo je imenovan poročnik Slavko Farkaš, ki je rodom »Slovenec«, a je eden prvih v odlikovanju v surovosti.

Prosimo gospoda ministra vojne, da zgoraj omenjeno zadevo takoj preišče in pokliče na odgovor omenjenega poročnika radi postopanja proti vojaku K. Gorjancu.

Prosimo, da nam o uspehu preiskave gospod minister ustmeno odgovori v zbornici.

Beograd, 25. februarja 1922.

Podpisi:

Ivan Stanovnik s. r., Franc Zebot s. r., Jože Gostinčar s. r., Vladimir Pušenjak s. r., Martin Kranjc s. r., Janez Brodar s. r., Janez Roškar s. r., Jože Nemanjč s. r., Škoberne Jože s. r., narodni poslanci.

Iz seje J. K. Z.

se je vršila dne 15. februarja pod predsedstvom poslanca Brodarja in ob navzočnosti načelnika Jugoslovanskega kluba g. dr. Antona Korošca.

Dr. Korošec je izbrpno poročal o političnem položaju in taktiki Jugoslovanskega kluba. Soglasno se je izrekla vo-

polna skupnica Jugoslovanskemu klubu in vodstvu Slovenske ljudske stranke. Načelstvo Kmetijske zveze pozivlja Jugoslovanski klub, da vodi najostrejšo opozicijo proti sedanjemu režimu.

Pri organizacijskem poročilu se je konstatiralo, da nekaj okrajnih Kmetijskih zvez ne vrši svojih dolžnosti. Načelstvo J. K. Z. ponovno pozivlja odbore podružnic K. Z., da redno opravljajo mesečne seje in tajništvu poročajo o sklepih. O. K. Z. naj čim prej skličejo občne zbornice in izvrše organizacijo v smislu okrožnic.

Na podlagi poročila o gospodarskem položaju in združništvu se sklene posredovati pri teh organizacijah, da se skliče združna enketa. Na tej enketi naj se reši tudi vprašanje organizacije vnovčevanja živine in umne živinoreje.

Pri prihodnji seji bo odbornik Košak referiral o osebni dohodnini. Seje se bodo tudi v poletnem času vršile redno vsak drugi mesec, ker se je organizacija razširila in pomnožila in se je se tem tudi pomnožilo delo načelstva.

Seja je pokazala, da naše kmetijsko gibanje krepko napreduje in da vedno bolj raste prepričanje, da je samo Jugoslovanska kmetijska zveza prava organizacija slovenskega kmeta.

Razgled po svetu.

GENOVSKA KONFERENCA.

Genovska konferenca, o kateri že dva meseca govori cela Evropa, naj bi bila začetek gospodarske obnove po vojski popolnoma razdrti Evrope. Najbolj se prizadeva zanj Anglija, ki radi uboženja vseh evropskih držav največ trpi, ker ni imela svojih izdelkov kam prodajati in zato sama pada v uboštvo. Nič kaj prijazno pa ne gleda te konference Francija, ki se boji, da bi na tej konferenci dosegla Nemčija kakšne uspehe, ki bi škodovali njemu.

Gospodarski obzornik.

Seja Kmetijske družbe.

Iz seje Kmetijske družbe, ki se je vršila dne 22. februarja in ki je trajala cel dan poročamo o nekaterih važnih stvareh in sklepih. V smislu sklepa v prejšnji zbornici se je prisostvoval seji načelnik oddelka za kmetijstvo g. Iv. Sanci, kot zastopnik pokrajinske uprave. G. predsednik G. Pirc je sporočil najprej, da je izdelal v prejšnji seji naročeni poročila o slovenski pasmi ovac s posebnim ozirom na njen zgodovinski razvoj; to poročilo bo prinesel »Kmetovalec«. Dale je opozarjal, da morajo družbine podružnice delovati natančno po določenih družbenih pravilih in posebno delovati samo s svojimi člani, da ne prideje v konflikt s politično oblastjo. V zadnjem času posegajo nekatera politična oblastva, posebno na štajerskem zelo v delovanje podružnic, zahtevajo prijave občnih zborov i. t. d., kar bi vse služilo za obdavčenje; v tem oziru so naši davčni uradniki bujni kot nekdanji nemškutarski in za to

dovali francoskim mirovnim tirjavam in da Rusija ne bi bila priznana, ker bi s tem izgubil francoski kapitalisti upanje, da še kdaj dobe povrnjene tiste milijarde, ki so jih že pred vojsko posodili Rusiji. Ker se Anglija in Francija ne nista sporazumeli, kako bi nastopili na konferenci in ker v Italiji še vedno sestavljajo novo vlado, se konferenca v Genovi odloži na poznejši čas. Tudi mala antanta se pripravlja na genovsko konferenco, ker hoče enotno nastopiti, če se sporazume med seboj. Zakaj znano je, da je voditelj male antante češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš velik prijatelj današnje Rusije, dočim je stari Pašić velik prijatelj stare Rusije in zato o današnji Rusiji neče nič slišati. Dr. Beneš se je peljal v London in Pariz, da poišče tam za nazore velike antante, potem pa se je nameraval v Ljubljani sestati s Pašićem in našim zunanjim ministrom dr. Niučičem, kjer naj bi se pogovorili za skupni nastop. Sestanek v Ljubljani pa je bil nenadoma odpovedan. Medtem pa sta se ob priliki kraljeve zaroke v Bukarešti dogovarjali Jugoslavija in Rumunija o tej stvari.

Naše mnenje je, da tudi genovska konferenca ne bo pomagala Evropi na noge. Zakaj tam bodo govorili in odlašali ljudje, ki bodo gledali samo na to, kako bi kapitalistom rešili in pomnožili milijone. Evropa bo obnovljena kadar bo padel ves sedanjí družabni red ožemanja slabotnih in se bo zgradil na njem čisto nov, o katerem se pa sedanjim državnikom, ki bodo navzoči v Genovi, nič ne sanja.

AVSTRIJA.

Jugoslovanski komunistični izgnanci so imeli na Dunaju svoj sestanek. — Dvojno valuto bo vpeljala avstrijska vlada. Druga valuta bo imela zlato podlago in bi se rabila pri trgovini s drugimi državami. — Dunajčani so v očigled vedno dvigajočim cenam sklenili, da bodo pri nakupovanju štrajkali in kupovali po togočinah samo najnujnejše potrebitine.

IZ VSEH KRAJEV.

V Norfolku v Združenih državah se je nesrečil vodilni zrakoplov »Romeo«, ki so ga Amerikanci kupili od Italije. Zrakoplov se je menda vnel, padel na tla ter pokopal pod seboj 50 ljudi, od katerih jih je samo 10 ostalo živih. — Ameriška vlada je sklenila, da prizna Egiptu popolno neodvisnost. — Nov način izdajanja vozniških katkov bodo uvedli na vseh železnicah na Češkem. Vozni listki se bodo na vsaki postaji sprosti tiskali na posebnih strojih, ki so urejeni tako, da tiskajo, kradenja vsoto, ki se mora plačati in je v ozirom na njih ustroj vsake varanje izključeno. Stroji so se v Nemčiji prav dobro obnesli.

se bodo mogle podružnice ogniti le na ta način raznim sitnostim, ako se bodo držale vedno natanko svojih pravil. — Na predsednikov predlog se je na to dovolila enkratna podpora v znesku 1000 kron 80 letnemu vpokojenemu stražmojstru Cranku, ki si je pridobil velikih zaslug za povzdigo konference na Dolenjskem, tako, da ga je imenovala za njegove zasluge občina St. Jernej za svojega častnega člana, sedaj pa mora stari mož z velikanško pokojnino mesečnih 150 kron preživljati sebe in svojo 90 letno ženo. — Prošnji družbe za znižanje prevoznine za močna krmila se ni ugodilo, ravno tako se ni ugodilo pritožbi glede naredbe cementiranja vinskih sodov, ki prihajajo iz inozemstva. Odbornika Brenčič in Bajuk sta z drastičnimi zgleddi dokazala nesmiselnost te naredbe in nemogućnost njene izvršitve. Sklenilo se je, da se naj obrne družba še enkrat za posredovanje na ministra za kmetijstvo. Pritožba zaradi novega davka na vozove na vzmeh (kola sa fedrami) je imela uspeh.

in takih voz ni treba prijavljati, ako se rabi tudi za gospodarstvo. Ker je družba zvedela, da je naročila država 100 vagonov jare pšenice, je zaprosila, da se nakaže za Slovenijo 20 vagonov. Načelnik oddelka za kmetijstvo g. Sancin pove na to, da je določenih za Slovenijo 5 vagonov. Odborniki so nujno zahtevali, da se dobavi ta pšenica takoj, ker je treba to pšenico zgodaj sejati. G. Bajuk se pritoži zaradi velikega pomanjkanja semenskega ovsu in prosi, da bi ga družba preskrbela. Predsednik pojasni, da ovsu sedaj pri nas ne bo mogoče dobiti. Na pripombo g. Steblovnika, da bi se morda dobil oves »Willkom« s posestva na Goliču, pristavi g. Pirc, da se bo oves morda tam dobil, ako ni posestvo pod sekvestrom, ker posestva pod sekvestrom pridelajo 10 krat manj kot pa prosta posestva. — Na to se je živahno razpravljalo o sredstvih za izboljšanje živinoreje, posebno z ozirom na porabo tujih plemenjakov. Po debati, katere so se udeležili posebno gg. Pirc, Jan, prof. Verstovšek, Hočevan, Fr. Černe in vlad. svetnik Pavlin so se zedinili odborniki glede sredstev in načina izboljšanja raznih panog živinoreje. Ker je stvar izvanredno važna za naše živinorejce poročali bomo o stvari na drugem mestu podrobneje. — Popravljen pravila za družbino »Gospodnjako šola« v Marijanišču je odbor odobril in izvolil v kuratorij te šole gg. G. Pirc in R. Košarja. Bilanca za l. 1921 se je pregledala in odobrila po kratki debati. Sprejel se je na to predlog predsedništva glede izboljšanja plač družbenim uradnikom za leto 1922. Po tem sklepu bodo prejemki družbenih uradnikov, posebno onih iz blagovnega oddelka, precej večji kakor so prejemki državnih uradnikov. Za to izboljšanje plač stavilo se je v proračun 400.000 kron. G. preds. Pirc, ki ima kot bivši gener. ravnatelj pravico do zvišanja pokojnine, se je odrekal vsakemu zvišanju svojih prejemkov za čas, dokler bo družbin predsednik. Naпослед je poročal g. tainik o blagovnem prometu. Člani segajo zelo po družbinem blagu in zahtevajo vedno več stvari. Naročila se je zopet Tomaževa tindra, ki bo pa stala 6—700 kron za 100 kg. Klub tej visoki ceni so se pa odborniki izrekli, da jo mora imeti družba v zalogi, ker jo poljedelci vsled dobljenihkušenj visoko cenijo in jo bodo radi naročevali. Težje gre družbi z prodajo »Bosnepaste«, ker so vinogradniki preveč navajeni na galico. Gg. Pirc in Skalický sta poročala o prednostih »Bosnepaste« in navajala vrzoke zakaj se ne more vpeljati v naše vinogradništvo. G. Vrečko je pa govoril o izvrstnih skušnjah, ki jih je imel sam in pa njegov okraj s porabo te paste, ki se rabi lahko tudi z istim uspehom kakor na vinaki trti tudi proti vsem glivičastim boleznim (peronospori) ki napadajo dreve, krompir i. t. d. Vsekakor je upati, da se bodo vinogradniki kmalu privadili rabi Bosne paste.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g. Kaj je s izplačevanjem 20% pri-
manic? Belgrajski listi zopet pišejo, da
obra (kdor verjame) finančno minist-
ralvo gradivo svojih zahtevnih 20% kron-

skih novčanic in da se pripravlja izplače-
vanje teh priznanic. Kakor hitro bodo to-
zadevna dela končana, se začne z izpla-
čevanjem. Seveda pri tem pa nastane
vprašanje, kje se bo še našel človek, ki bi
verjel, da se bo to res zgodilo. Zakaj, od-
kar je na krmilu sedanja liberalno samo-
stojna vlada, je še vedno ostalo samo pri
praznih obljubah.

g. Kako bodo jemali petdinarske
(dvajsetkronske) bankovce iz prometa.
Delegacija finančnega ministrstva v Ljub-
ljani razglasa: Do vstetega dne 5. marca
t. l. sprejema davčni uradi v Sloveniji in
Prekmurju in finančna deželna blagajna
v Ljubljani petdinarske bankovce državne
izdaje v plačilo. Zamenjavajo pa jih do
tega roka le davčni uradi v krajih, kjer ni
podružnice Narodne banke, in sicer le v
toliko, kolikor jim dopuščajo razpoložna
denarna sredstva. Po tem roku bodo davčni
uradi, ki niso na sedežu podružnice
Narodne banke, pri zamenjavi le posre-
dovali. Stranke bodo morale izročiti ban-
kovce z dvojno konsignacijo ter v njej na-
vajati število bankovcev, njih serije in šte-
vilke, istotako svoje ime in bivališče. En
izvod konsignacije, opremljen s preem-
nim potrdilom dobi stranka, drugega pa
obdrži davčni urad. Nato pošlje davčni
urad bankovce v presojo podružnici Na-
rodne banke, ki vroči davčnemu uradu
zamenjano vsoto, za morebitne falzifikate
pa reverz. Denar, odnosno reverz, vrne
davčni urad stranki po predhodnem obve-
stilu. Izza dne 5. junija t. l. bodo spreje-
male te bankovce v zameno le še podruž-
nice Narodne banke, odnosno centrala v
Belgradu.

Vrednost tujega denarja.

Denar	20. febr. 24. febr. 27. febr.		
	K v	K v	K v
ameriški dolar	305 —	316 —	320 —
avstrijska krona	— 05	— 05	—
čehoslovaška krona	5 72	5 65	5 75
angleški funt	— —	— —	— —
francoski frank	26 76	— —	28 92
italijanska lira	— —	16 70	— —
bolgarski lev	2 06	2 08	2 —
carski rubel	— —	— —	— 27
grška drachma	— —	— —	— —
nemška marka	1 51	1 52	— —
rumunski lei	— —	2 44	2 40
sv. carski frank	— —	— —	— —
poljska marka	— —	— —	— —
mažarska krona	— —	— —	— —

CENE.

g. Ljubljanski trg in draginja. Cene
govejemu mesu III. vrste 30 do 36 K,
II. vrste 36 do 40 K, I. vrste 40 K, telečje
meso 48 K, svinjsko meso 60 K, hrbet
brez privage 70 K, slanina 86 do 90 K,
mast 95 K. Kakovost mesa vseh vrst ni
povoljna, posebno pa primanjkuje prvo-
vrstnega govejega mesa. Domačih jajc na
trgu ni. Mestna oprovizacija razprodaja
jajca še nadalje na Poljanski cesti. Kmeč-
kega krompirja ni na ponudbo. Mestna
aprovizacija ima še nekaj zaloge. Izbran
krompir se oddaja po 5 K 60 v kilogram.
Moka se razprodaja na podlagi cene 27
kron za kilogram št. 0. Vsled počasnega
moke so se dovolile pekom počenši s
1. marcem krušne cene: 24 K za kilogram
belega kruha in 20 K za kilogram črnega
kruha. Z mlekom Ljubljana za silo izhaja,
čeprav kakovost daleko ne odgovarja.

Maslo, ki pride na rg, je slabo, žarko, ne-
izprešano, kmečko maslo 140 do 160 K za
kilogram, čajno maslo 180 do 200 K. Ako
primerjamo cene najvažnejšim živilom
marca 1914 z današnjimi cenami, dobimo
sledače zaključke: meso vseh vrst se je
podražilo povprečno 28 krat, mast 53 krat,
olje 63 krat, jajca 170 krat, moka 67 krat,
krompir 60 krat, mleko 50 krat, riž 122-
krat, sladkor 64 krat, kurjava pov. čeno
35 krat. Slične številke dobimo pri
vseh ostalih potrebščinah. Pri tem mo-
ramo upoštevati, da pri nekaterih živilih
tudi kakovost daleko ne odgovarja pred-
vojni, posebno glede mesa, tako da so tudi
v tem pogledu odjemalci močno izkraj-
šani. Tudi ako odbijemo največja poraže-
nja, to je pri jajcih in pri rižu, je po-
vprečno podražanje pri ostalih živilih 52-
kratno. V splošnem torej krona ne odgo-
varja več predvojnimi dvem vinarjem.

g. Žitni trg. Cene neprenehoma rasejo.
O kakšni ustalitvi cen oziroma o njih pad-
cu sploh ne more biti govora. Naš promet
je še vedno v krizi, vrednost našega denar-
ja še vedno pada, kakšna bo prihodnja že-
tev, o tem je še prezgodaj govoriti, gotovi
krajci, ki pridelajo premalo, pa nimajo niti
zrna žita. Če premislimo samo to, kar smo
naštet, moramo takoj vedeti, kdo je prav-
zaprav danes kriv, da imamo danes mi, kot
popolna poljedelska država najvišje
cene živilnim potrebščinam v Evropi. Ali
je mogoče v urejeni državi, da je železniški
promet v prvi vrsti tovarni — skoro 4 me-
sece zaprt? Zato ni nič čudnega, če je
državni primanjkljaj vsak dan večji, saj
železnica že 4 mesece skoro nič ne zasluži,
nasprotno pa ima velike izdatke za osobe
in drugo. Vsled takih razmer bi bilo treba
poklicati našega železniškega ministra vsaj
na odgovor če ga že ne postavi pred sodi-
šče. Tako smo prišli že daleč, da stane v
Vojvodini 1 kg pšenice že 20 K, moka št. 0
24 K, koroza 13 K 80 vin., svinjska mast
65 K, slanina 70 K itd. In te cene se v Voj-
vodini, v žitnici naše države.

g. Vinski trg. Iz Ljutomera poročajo,
da ima vino 12 do 14 odstotkov alkohola.
Kupovanje vina je živalno ter so cene 30
do 32 K za liter. Za sortirana kot rizling in
druga vina ponujajo kupei 36 do 40 K. V
ljutomerskih goricah so prodali že nad po-
lovico jesenskega pridelka. — V Vrhu
(Banat) plačujejo 9 odstotno vino po 12 K,
10 odstotno 14 do 16 K liter, v Zagorju (se-
verno od Zagreba proti Varaždinu) 8 do
9 odstotno 14 do 16 K, okrog Jaske (kraj
južno Zagreba blizu proge Zagreb-Karlo-
vac) močnejša vina po 20 K, boljše vrste
20 do 30 K, v Dalmaciji 12 do 13 K liter.
Promet je neznaten.

DAVKI.

g. Užitnina na vino. Zakonodajni od-
bor je ob potrditvi začasnega zakona o
državni trošarini, takšah in pristojbinah
izpremenil postavko za vino tako, da se po-
bira izza 1. januarja 1922 na navadno vi-
no v sodih po 35 dinarjev za hektoliter,
na vino v steklenicah po 50 para za ste-
klenico do največ 1/2 litra, a za vinski
mošt je vinske drozge po 35 dinarjev za
hektoliter.

Velikanskega pomena za naše vinogradnike je izprememba predpisov o užitnini na vino, da se vinogradniki v Sloveniji, ki ne prijavijo svojega vinskega pridelka, ne kaznujejo zaradi tihotapstva, temveč le zaradi nerednosti.

Olen 8. zakona o državni užitnini in pristojbinah namreč sedaj določa, da se oni vinogradniki, ki v 10 dneh (ne v 24 urah kakor prej) od dne, ko so vino izprešali, ne prijavijo dobljene količine vina in oni vinogradniki, ki prodajne količine vina ne prijavijo finančni kontroli, še preden jo izroče kupcu, kaznujejo samo zaradi nerednosti po členu 85. trošarskega pravilnika s 100 dinarji, ob vsaki ponovitvi pa s 300 dinarji. Te olajšave pa veljajo — kakor je fin. minister izrecno poudaril — le za vinogradnike in ne tudi za kupce vina.

Te olajšave je dalo ministrstvo na veden tritisk naših poslancev.

g Izvoz konj. Iz Belgrada poročajo, da je odobrila vlada izvoz 12 tisoč lahkih konj.

g Katere vozove na vzmetih (fedrih) je prigrasiti. Za navadnih kmečkih vozov, kakor tudi za kmečke vozove na vzmetih (fedrih) se ne plača nobena pristojbina za prijavo, da jih kdo ima, ako se rabijo ti vozovi samo deloma za osebo in rodbino lastnikovo, drugače se pa vedno uporabljajo tudi za prevažanje njegovih potrebščin in pridelkov, kakor mleka, zelenjave itd. Takozvani koleslji, zapravljički in podobna vozila niso podvržena taksi za prijavo (200 Din), ako se poleg uporabljanja za osebo in rodbino lastnikovo redno uporablja tudi za prevažanje njegovih potrebščin in pridelkov. Ako se ta vozila na povedani način uporabljajo, jih sploh ni treba prijavljati ter ni plačati vsled tega nobene takse. Če so tih pa 1 stniki že prijavili, lahko prosijo tekom 90 dni po položitvi takse za njeno povračilo in sicer kolika prosto pri onem častvu, kjer je bila položena taksa (n. pr. pri pristojnem občinskem uradu.) Vozove, ki so podvrženi taksi, je prigrasiti najpozneje do 15. marca 1922.

g Rok naznanitve voz na vzmetih (fedrih) je podaljšalo finančno ministrstvo do 15. marca t. l.

PROMET.

g Celokupno železniško omrežje v naši državi meri 9.285 kilometrov. Na državnih železnicah je zaposlenih 80 tisoč, na zasebnih pa 15 tisoč uslužbencev. Vseh vagonov imamo 43 tisoč 269, lokomotiv pa 2.475.

g Ljubljansko poštno ravnanstvo, ki obsega celo Slovenijo, izkazuje za leto 1921. prebitok v znesku 3 milijone in pol kron, ravno tako tudi zagrebško, vsa ostala pa imajo primanjulja.

g Prometna omejitev. Vsled velikih zaostankov tovara za Italijo je ukinjeno sprejemanje in odpošiljanje mesa preko Rakeka.

ZIVINA.

g Na sadnjem živinskem trgu v Mariboru so bile sledeče cene za 1 kg žive teže: Debeli voli 28 do 32 K, poldebili plemenski voli in bikli za klanje 18 do 25 K.

kron, plemenske krave 18 do 20 K, junci 18 do 20 K, teleta 15 do 23 K.

g Konjski semnji so v Ljubljani vsled odredbe pokrajinske uprave radi slinovke ukinjeni.

g Novi živinski potni listi. Naša županstva so osrečili z novimi živinskimi potnimi listi, in sicer po 20, 50 par in po 1 dinar. Stari živinski potni listi se smejo uporabljati samo še do konca marca t. l., a dodati se jim mora pristojbina v kolkih, ako ni zadosten kolek natisnjen.

g Konj v naši državi so našli lansko leto 1 milijon 57 tisoč.

RAZNO.

g Trgovsko pogodbo skleneta v kratkem Češkoslovaška in Rusija.

g Ljubljanski veliki semenj od 2. do 11. septembra 1922. Predpriprave za letošnji semenj so se že pričele in sajmiški urad ima z razpošiljanjem sejmskih redov in prijavnic, kakor tudi z informacijami strank mnogo posla. Urad je razposlal vabila k udeležbi kot razstavljalec ter sejmske rede na vse znane mu naslove industrijev, obrtnikov in veletrgovcev. Kdor bi ne prejel še tega vabila, naj se obrne na urad velikega sejma v Ljubljani na sejmšišču ob Gosposvetski cesti, kjer prejme brezplačno vse željene tiskovine kakor tudi pojasnila. Rok za prijavo poteče dne 15. aprila t. l. Urad Ljubljanskega velikega sejma daje interesentom tudi rade volje vsa pojasnila, ki se tičejo vzorčnega semnja v Zagrebu, ki se vrši od 3. do 15. junija t. l. ter ima tudi razpolago zagrebške sejmske rede in prijavnice.

g Naše zadruge, ki se pečajo z domačo obrtjo naj zanesljivo razstavijo na ljubljanskem velesejmu. S tem pokažemo domačinom in tujcem, kaj zmore naša domača obrt.

g Rudarjem so zvišali plače na Hrvatskem lastniki rudnikov za 30 odstotkov. Vsled tega se podraži na Hrvatskem s 1. marcem premog za 15 do 25 odstotkov.

Tedenske novice.

Politične.

g Hinavsko vlogo igrajo slovenski socialistični poslanci. Doma kriče proti vladi, v Belgradu jo podpirajo. Že pri glasovanju za ustavo je imel Pašić za vsak slučaj pripravljene slovenske socialiste, da bodo glasovali za ustavo, če bi bilo premalo glasov. Za to uslužnost je dobil Kristan milijonsko službo na veleposestvu Belje. Ko se je te dni glasovalo o dvanaestih za meseca marec in april, je Jugoslovanski klub zapustil zbornico, da bi onemogočil sklepčnost, prišli pa so v zbornico socialisti, da se je moglo glasovati. Tako socialisti dejansko podpirajo sedanjo vladu, čez katero ima »Ljudski glas« toliko obtožb. Navadna hinavščina!

g Pucelj pred ljudsko sodbo. Minister Pucelj je napovedal 19. t. m. javen shod v Slovenski Bistrici na Štajerskem. Prišlo je 500 poslušalcev, od teh dve tret-

jini naših. Ljudstvo je bilo tako osrečeno nad to samostojno izdajico, da je mogel minister le v največjem šundru in med neprestanimi ugovori navzočih govoriti. Branil je sebe, kakor je vedel in znal ter ponavljel znane laži o dr. Korošcu. Shod je pokazal, da so samostojni v Sloveniji izpustili tri četrte pristave, med njimi je sedaj zelo malo kmetov.

g Manifestacija v čast kmetiški misli mora biti Puceljev shod v Kranju, tako je z debelimi črkami zapisal Kmetijski list 23. febr. In res, shod se je vršil 27. febr. in je bil sijajna manifestacija kmetiške misli, zakaj minister Pucelj, izdajica slovenskih kmetov, ni mogel govoriti, ker mu kmetje niso pustili.

g Slovenija se razdeli na dve oblasti. Pododbor za upravno razdelitev države je sklenil, da se Slovenija razdeli na ljubljansko in mariborsko oblast. Osilnica in Velika dolina ostaneta pri ljubljanski oblasti. V Čabru se bo izvedlo ljudsko glasovanje, ali hoče pripadati ljubljanski ali karlovski oblasti. — Razdelitev Slovenije, ki nam je naklonila liberalnosamostojna vlada, bo naše davkoplačevalce zopet obremenila za mnogo desetih milijonov. Sedaj imamo eno oblast z armado uradništva, potem bomo pa imeli in plačevali dve oblasti in dve armadi uradništva, ne glede na to, da bo treba v Mariboru sezidati palačo, za katero ne bo dosti 20 milijonov. — Davki morajo biti na ta način večji in vsi Puceljevi govori ne bodo prepričali naših kmetov, v kakšne ogromne škode nas je in nas bo še pripravil centralizem, kateremu so nas prodali samostojneži.

g Pribečevićeva zadeva postaja vedno bolj zapletena. Dr. Pavelić, bivši podpredsednik Narodnega Veča v Zagrebu, izjavlja, da je Pribečević pred sejo Narodnega Veča 21. novembra 1918 organiziral množico, ki je zahtevala, da se ji izroči Radić in da je takrat on, dr. Pavelić, rešil Radića smrti, ne pa Pribečević. Kar se tiče zvez med Hercigonjo in Pribečevićem, pravi dr. Pavelić, da je poslal Pribečević tisto jesen Hercigonjo k Narodnemu Veču, naj se mu izplača 45.000 kron za muke, ki jih je pretrpel v ječi kot napadalec na bana Škerleca. Dalje izjavlja dr. Pavelić, da Pribečević nikdar ni poznal meje med dovoljenim in nedovoljenim. — »Kmetijski list« pravi, da je Pribečević velik poštenjak. Najbrže meri njegovo poštenje po svojem poštenju.

g Hrvatje in genovska konferenca. Hrvatski blok (radićevci, zajedničarji in Frankovci) je sklenil zahtevati od Pašića, da se pridruži jugoslovanskemu zastopstvu na genovsko konferenco Hrvatje, ki jih bo izbral Hrvatski blok in ki bodo imeli posebna navodila.

g Veliki nemiri so se vršili 23. februarja v Dubrovniku. Vršil se je shod proti hrvatskim blokašem, le-ti pa so začeli streljati na udeležence. Vojaštvo je napravilo red.

g Namesto umrlega Didak Buntica, poslanca Ljudske stranke v Bosni, pride v narodno skupščino Juraj Puljić.

g Pameten predlog. Angleški ministrski predsednik Lojd Zorš bo predlagal na genovski konferenci, naj se sklene v Evropi desetletno premirje. Ta čas se ne

me vršiti nobena vojska, armade se morajo znižati na najnižjo mero in vse se mora posvetiti gospodarski obnovi Evrope.

Jugoslovani v Ameriki. Po najnovejših uradnih podatkih je sedaj v Združenih državah Severne Amerike 635 tisoč Jugoslovancev, in sicer: Slovencev 195 tisoč, Hrvatov 350 tisoč in Srbov 90 tisoč.

Domače novice.

d Dvoje županskih tečajev priredi županska zveza in sicer:

1. v nedeljo dne 5. marca 1922 celodnevni tečaj v Sv. Križu pri Kostanjevici za krški in kostanjeviški pol. okraj;

2. v nedeljo dne 12. marca 1922 županski tečaj v Črnomlju za črnomeljski sodni okraj in poljansko dolino. — Vsi župani in občinski odborniki se vabijo, da se obeh tečajev v obilnem številu udeležijo. Za predavatelje je poskrbljeno. Predavalo se bo o raznih poslih občinske uprave, obč. gospodarstvu, domovinstvu i. t. d. — Županska zveza za Slovenijo.

d Shod Kmetijske zveze za kamniški okraj. Dne 7. marca (t. j. v torek) se vrši v Kamniku shod K. Z. ob pol 10. uri v dvorani Kamniškega doma. Po shodu se vrši sja O. K. Z. ter seja županske zveze. Pozivljamo vse podružnice K. Z. da se shoda gotovo v obilnem številu udeležijo. Pozivlja se pa še posebno odbor O. K. Z. in odbor županske zveze, da se gotovo udeležijo seje.

d Kralj Aleksander se je 20. febr. v Bukarešti slovesno zaročil.

d Pod farmom centralizma. Poslanec Sušnik je posredoval v ministrstvu posvete radi neenakega razdeljevanja štipendij dijakom. Po naredbi od 9. t. m. dobivajo dijaki v Beogradu po 300, v Zagrebu po 200, v Ljubljani po 100 dinarjev na mesec. Zahteval je, da se razdeljevanje štipendij prepusti dijaškim organizacijam ali pa posameznim univerzam.

d Češka vlada je sklenila podpirati naše revne dijake v Pragi, ker jugoslovanska vlada nima srca zanje, namreč za Slovence in Hrvate. Centralizem! Samostojneži, ali vas kaj pečo vesti?

d Naše zdravje in centralizem. Kako centralizem v vseh zadevah davi naše ljudstvo, spričuje govor poslanca Škulja v narodni skupščini. Za bolniško postelj plačuje beogradska vlada na Hrvaškem 4800 kron na leto, v Sloveniji 8000 kron, v Srbiji pa 24.000 kron. Usmiljene sestre v ljubljanski bolnišnici ne morejo ničesar dobiti brez carine, dočim žensko društvo v Beogradu dobiva vse carine prosto. Na ta način ni čuda, da stoji nekaj bolnišnic v Sloveniji pred zatvoritvijo, ker zdravstveni odsek v Ljubljani nima denarja ne kredita, pač pa mu grozijo od vseh strani tožbe radi neplačanih računov. Tako skrbi za nas centralizem, kateremu so nas prodali samostojneži in liberalci.

d Pokrajinski namestnik Hribar pobija draginjo — s popirjem. Hribar je izdal razglas, da ga močno boli, da se draginja vedno bolj dviga in opozarja trgovce, da se bo najstrožje nastopalo proti njim, če se ne bodo točno držali protidraginjskega zakona. Gospod pokrajinski namestnik bi lahko vedel, da so se v Zagrebu ravno

raditega dvignile cene, ker so se trgovci strogo držali — protidraginjskega zakona. Lezemo, lezemo nekam, in tudi papirnati zmaji naših oblasti ne bodo tega zabranili, dokler bodo sedeli taki ljudje pri vladi, kot so sedaj.

d Časi se izpreminjajo. Časi so se popolnoma izpremenili. Prej je človek premenjal vsak dan ovratnik in vsak mesec sto kron. Sedaj pa mora vsak dan premenjati bankovec za sto kron in enkrat na mesec ovratnik...

— **Iz Sodražice** nam prihaja žalostna novica, da je na svojem domu umrl dne 23. t. m. v najlepši moški dobi, star šele 44 let, naš zvesti somišljenik gospod Fr. Pirč. Pokojnik je bil eden naših prvih zagovornikov kmetijskega stanu. Znan je kot govornik iz naših zaupnih shodov v Ljubljani in volivnih shodov po ribniški dolini. Bil je odbornik »Jugoslovanske kmetijske zveze«, ki se je pri njenih odborovih sejah z vso vneto potegoval za povzdigo našega kmeta. Nobeno vreme in nobena pot ga ni zadržala doma, kadar mu je došlo vabilo na ta ali oni shod ali zborovanje, kjer se je šlo za našo kmetisko pravdo. Ribniška dolina izgubi z njegovo smrtjo enega svojih najboljših mož iz vrst SLS. Nenadomestljiv bo tudi v rojstni občini Sodražici, kjer je pri vseh organizacijah tako požrtvovalno deloval. Bil je vzoren gospodar, ljubezniv soprog in skrben oče. Zapuščal vdovo in sedem mladoletnih otrok. Pogreb je bil v nedeljo 26. t. m. ob 8. uri zjutraj. Blag mu spomin! Njegov trud za našo sveto stvar bo poplačal večni Bog nad zvezdami!

d Užaljeni Urek. Samostojnega poslanca Ureka ni več v Beograd. Vzrok je ta-le: samostojni poslanci so se dogovorili, da bo 6 mesecev ministroval Pucelj, toliko da si zagotovi vsaj polovično ministrsko pokojnino, potem pa pride na vrsto Urek, ki naj si tudi priministruje lepo pokojnino. Toda Puceljev ministrski stolec je tako namazan s smolo, da ubogi Pucelj ne more vstati in si bo tako proti lastni volji priministroval celo pokojnino. Urek, ki misli, da Pucelj neče vstati z ministrskega stolca, je raditega močno užaljen in je vrgel »kmetijske koristi« v kot ter ostal doma.

d Kaj pravijo bosanski liberalci o sedanjih razmerah? Neki somišljenik liberalnega beogradskega lista »Nedeljni Glasnik« piše v tem listu med drugimi sledeče: »Ministrske plače vzbujajo zavist — in ravno tako neizenačena plača uradnikov s plačo v Srbiji in Črni gori; bolniški strežnik v srbskem Kragujevcu je plačan kakor zdravstveni načelniki v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu; na tej strani se zahtevajo za okrajne načelnike ljudje z akademsko izobrazbo, a v Srbiji in Črni gori se nastavlja na ta mesta nedovršeni gimnazijci, a kakor pripovedujejo, tudi gostilničarji, čevljarji in drugi, oboji pa dobivajo enako plačo. Uradniki beže iz državne službe, ker s to revno plačo ne morejo živeti, mnogi prodajajo posodo in opravo, da si podaljšajo življenje, kajti od 15. dne v mesecu dalje nima nihče več preluknjane pare v žepu; draginja raste iz dneva v dan, zima pritisaka, srce poka, valuta pada, a italijanske lire in češkoslovaške krone rastejo, država se cepi na nešteto oblasti, katerih ureditev bo stala nekoliko stotin milijonov dinarjev. Železničarji se pripravljajo na štrajf, katerega posledice

bodo nedogledne; zavodi žive od bednih dvanajstin in so prisiljeni živeti po cenah iz starega proračuna danes, ko so cene mnogokrat višje«. — Z vlado so naši samostojneži kljub temu zelo zadovoljni in jo bolj navdušeno podpirajo kot Srbi sami.

d Mažarska špijonaža. Mažari imajo po Vojvodini izborna organizirano vohunstvo. Somborska policija je te dni odkrila v vasi Siladjin tajni telefon, ki je bil pod zemljo napeljan na Mažarsko in je bil postavljen oktobra 1921. Policija je zaprla več opasnih vohunov.

d Naš denar za liberalne časopise. Poslanec Štejević je v narodni skupščini navedel dokaze, da vlada daje vsako leto 520.000 kron za liberalni list Narodna misel, ki izhaja v Črni gori. Bogve, koliko dobijo drugi liberalni listi podpore od našega denarja.

d Belgraski delavci so se z odposlankstvom zglašili pri Jugoslovanskem klubu, naj se zavzame zanje proti belgraskim kapitalistom. Delavci so izjavili, da se zato zatekajo k našim poslancem, ker so le-ti še vedno pokazali največ umevanja za razmere malega človeka.

d Otvorjen je zopet železniški promet Maribor—Gornja Radgona—Ljutomer. Del te proge teče po avstrijskem ozemlju.

d Kolki društva »Slovenska Straža« se smejo nalepljati tudi na poštne pošiljke.

d Svobodomiselna vzgoja. V Sarajevu je v letošnjem prvem polletju na realki od 438 dijakov izdelal samo — 25. Marijine pongregacije so v Sarajevu prepovedane, pač pa je dovoljen Sokol.

d Liberalni ovađuhi in trebuholazci. Župnika Jagra v Galiciji (Štajersko) so ovadili hudodelstva razžaljenja Veličanstva. Pri sodni obravnavi se je izkazalo ovađustvo kot neresnično.

d Pismenost v Srbiji. Med moškim prebivalstvom je 67 %, med ženskim 93 % takih, ki ne znajo ne pisati, ne brati; skupaj znaša torej analfabetizem v Srbiji 80 %.

d G. Albin Koman neresnico govori! Na našo ugotovitev, da so imeli šentviški samostojneži pogodbo z liberalci, je odgovoril predsednik okrajnega odbora SKS v Št. Vidu v zadnjem Kmetijskem listu z dne 23. febr., da to ni res in da je svoj čas obljubil 10.000 K tistemu, ki to dokaže. Temu nasproti mi ponovno trdimo, da so imeli šentviški samostojneži pisano pogodbo z liberalci, ki so jo pa pri volitvi krajnega šolskega nadzornika prelomili. Prelom pogodbe so samostojneži očitali liberalcem takoj pri seji, pozneje pa je isto potožil Pipan sam našemu odličnemu pristašu, češ, da so imeli pisano pogodbo. G. Pipan, če hočete govoriti neresnico, pa tajite! Koman govori neresnico. Uredništvo.

d Stejić, ki je z bombo napadel kralja, je bil te dni obsojen na smrt, ravno tako morilec ministra Draskovića. Komunistični poslanci, ki so bili člani izvršilnega odbora, so dobili vsi po dve leti ječe, neki Csaki pa 20 let.

d Gniloba pri gnolobi. V Vojvodini so liberalci izvedli agrarno reformo. Razkosali so veleposestva ter porazdelili dobrovoljcem. Ti dobrovoljci pa so zemljo in premakljivo premoženje prodali raznim spekulantom tako, da se bo bogata Vojvodina polagoma izpremenila v puščavo. Tako je na nekem veleposestvu bilo na-

stanjenih 700 dobrovoljcev, danes jih je še 40. — Po mirovni pogodbi bi morala dobiti naša država dnevno 100 vagonov premoga iz pečujskih rudnikov. Od 13. dec. do 26. jan. pa ni odpeljala od tam niti enega vagona, sedaj ga izvozi 30 vagonov dnevno. Pač pa se je ponudila sedaj neka tvrdka, da prevzame ves premog in si ga upa izvoziti. Ta tvrdka bo potem za drag denar prodajala premog državi.

d Iz statistik posnemamo, da so nekateri kapitalisti zaslužili zadnje leto najmanj — po dvajset let čče.

d Uradniške plače se bodo zvišale. Tako je sklenila narodna skupščina.

d Ravmatelj Ljudske posejilnice postane s 1. marcem dr. Franc Keržan, doslej tajnik čekovnega urada v Sarajevu.

d Pevska zveza, vrhniško okrožje priredil v nedeljo, dne 5. marca v Rokodelskem domu na Vrhnikih dva koncerta, in sicer ob pol 4. za okolice, ob pol 6. uri za domačine. Pri bo mešani ženski in moški zbor »Ljubljane« iz Ljubljane. Vstopnice po 4, 3 in 2 Din pri g. Jezeršek na Vrhnikih. Povei — prijatelji lepega petja! Na svidenje! Odbor pevskega okrožja.

— Poroča. Dne 22. februarja se je v marijanški kapeli v Ljubljani poročil g. Franc Lušina, župan občine Sora z gđe. Ivanko Kalan. Poročal je nevestin stric g. stolni prost Andrej Kalan. Bilo srečno!

d Od sv. Gregorja so nam poročali: Poročil se sedmice Orlie gđe. Anice Marolt. Bilo srečno! (Dvakrat.)

d Za poročna obvestila med domačimi novicami moramo tudi davek plačati. Zato jih ne objavljamo, če ni priložen davčni znesek.

d Umrl je dne 23. t. m. gosp. Anton Abram, župnik v Košani, star 47 let, v dušnem pastirstvu od l. 1899. dalje. N. v m. p!

d Umrta je dn 24. februarja v Dobu pri Domalah gospe Marija Z... nit, po domače Marinčkova. Pokojna gospa je bila daleč naokoli dobro znana in zelo spoštovana. Naj ji sveti večna luč! Preostali naši iskreno sožalje!

d Po domače. Vozeč z znano vojno hitrostjo se je vlak na progi med Nišom in Caribrodom nenadoma ustavil na neki mali postaji, kjer bi se po voznem redu sploh ne smel ustaviti. Na strah vseh potnikov je vse železniško osebje zapustilo vlak in odšlo na postajo. »Kaj se je zgodilo?« i. vrašal. »Jen izmed potnikov kretničarja. »Nič, popolnoma nič,« ga je ta pomiril. »Postajni načelnik slavi svoj god, pa je povabil svoje kolege na čisto vino!«

d Zasluzena obsodba. Dr. I. C. Oblak se je v sodni dvorani toliko zaganjal v svoje stanovske tovariše drugega političnega prepričanja, da je moral enkrat izkupiti. Med drugimi se je ob neki priliki lotil tudi odveta dr. Natlačena in mu očital, da je neko stranko nagovarjal na krivo pričevanje. Dr. Natlačen je dr. Oblaka pozval pred sodišče, da dokaže svojo trditve. Dr. Oblak se je skliceval na izjavo Gregorja Dittingerja, toda le-ta je kot priča pred sodiščem odločno zanikal, da bi bil dr. Oblaku kdaj kaj takega govoril o dr. Natlačenu. Tudi ostale priče so jazo svrgle trditve dr. Oblaka. Sodišče je nato dr. Oblaka zaradi častne obsojnosti

na 1000 kron denarne globe ali dva dni zapora in na povračilo sodnih stroškov. To je pač enkrat zaslužena kazen!

d 12 kg cekinov je hotel pri Sušaku iztihatapiti neki bančni uradnik potom neke gospodične. Financarji so zlato zaplenili.

d Lepa starost. Pretekli teden je umrl v Hotovlah pri Polanah Franc Primožič, stari Apar, star 98 let. Bil je najstarejši človek ne le v poljanski občini, marveč menda v celi Poljanski dolini. Bil je do lanskega leta še popolnoma čil in čvrst. Pletel je rete, četudi je imel na levi roki prste pohabljen. Godilo se mu ni nikdar posebno dobro, a delal je do zadnjega leta brez ocal in pri popolni duševni svežosti.

d Najmanj čudak je oni berač, ki je tisti teden, ko ste imeli v Ljubljani 18° C mraza, hodil po hribih nad Kamnikom bosonog po zmrzlem snegu. In ne le, da hodi v najrši zimi bos okrog, obuvala niti ne mara, pa tudi ne obleke, dasi je pokrit z razcapanimi cunjami. Tudi nobenega denarja noče vzeti, če ga mu še tako ponujaš in to kot pravi že pet let ne. Mož je tršat, ima globok glas, dobrovoljne oči, sivo brado, pravi tip puščavnika. Dobro bi bilo, da ga kdo fotografira in pokaže modernim mehkužnežem, kaj zmore veliki organizem, dasi mož nima najbrž glave na pravem koncu.

d Roparski umor. V Mariboru so našli v stanovanju dr. Brenčeta umorjeno 60 letno služkinjo. Doktorja čez dan ni bilo doma. Kdo je storilec se še ne ve.

d Živo pokopano dete. V Vrdniku v Vojvodini je žena nekega delavca dala svojemu bolnemu dveletnemu otroku piti čaj, v katerem je ukuhala veliko maka. Dete se je tega take napilo, da so mislili, da je umrlo. Poslali so po zdravnika, ki pa je poslal samo nekega slugo iz bolnišnice. Ta je konstatiral smrt in dete je bilo pokopano. Še isti dan je grobar slišal iz groba jokanje. Šel je po orožnike, ki so odredili, da se grob odkoplje. V rakvi so našli mrtvo dete, ki si je v smrtnem boju izgrizlo vse prste.

d Velikanski požar v Mariboru. 26. februarja je v Mariboru pogorel paromlin dr. Franza in poleg stoleča tovarna za testenine. Pogoreli so tudi vsi stroji in 20 vagonov moke. V nevarnosti je bil tudi kolo-dvor, ki stoji poleg paromline. Nekateri vagoni so se radi velike vročine že vneli, pa so jih sproti pogasili. Sumi se, da je bil požar namenoma zaneten, ker so prejšnji dan delavci zahtevali povišanje plač, pa jim dr. Franz ni hotel ugoditi. Škoda znaša do 100 milijonov, zavarovalnina 20 milijonov. Zavarovani sta tovarni pri Generali. — Isti dan je začelo goreti v soc. dem. konsumu, kjer so se vnele užigalice. Pogorelo je 208.800 škatlic. Ogenj so udušili.

d Morilec nasvetnika Avgustina Zajca gostilničar Anton Julen je bil 27. febr. od ljubljanske porote obsojen na smrt na vešalih.

d Olenziva razbojnikov proti naši državi. Od albanske meje poročajo, da so zlo-glasni razbojnik Husein Bošković pripravila na veliko akcijo proti našim obmejnim krajem. Ima četo kakih 50 oboroženih hajdukov in vojnih boguncev. Njemu se je pridružil laje tudi več črnogorskih čast-

nikov. Večina teh banditov je v italijanskih uniformah in dobro oborožena.

d Grozen zločin pri Spodnji Idriji. V Masorah h. št. 115, občina Cerkno, žup-nja Sp. Idrija je neznanec izvršil v nedeljo 19. t. m. grozen zločin. Gostiševa hiša, kate-re gospodar je umrl 24. jan. t. l., stoji na samem. V njej sta prebivala 85 letni oče in Marijana, žena pokojnega. — Ko je prišel Anton, brat pokojnega gospodar-ja v nedeljo popoldne na obisk, je dobil hišo zaprto. Skozi okno je zagledal pri pe-či svojega očeta z vrvjo za vratom in vse-ga v krvi. Hotel poklicati gospodinj, je razbijal po vratih, a ker se mu ni oglasil nihče, je šel po sosede in orožnike, ki so skozi okno vdrli v hišo. Starček je bil za-davljen z vrvjo na glavi pa je imel vse polno ran in udarcev. Gospodinja pa je ležala v kuhinji s preklano glavo, poleg nje pa krvava sekira. Zločinec je dopoldne med deseto mašo umoril očeta, prebrskal vse za denarjem, a ker ni dobil ničesar, je počakal še gospodinj. Leta je prišla od desete maše in našla v kuhinji grozno smrt. Morilec je zaklenil od znotraj vsa vrata in odšel skozi stranišče. V snegu je najti eno samo sled, ki pelje proti jugoslo-vanski meji. Iz tega sklepajo, da je izvršil zločin kak tihotapec, ki je pri Gostiševih prenočeval. Vse dosedanje poizvedbe za storilcem so ostale brezuspešne.

d Premeten Ribničan. Ribničana so vprašali, kaj je najboljši čudna stvar na svetu. — Srca, je odvrnil. Človek mora pri treh luk-njah ven, da pride notri.

d O dveh grehih se imenuje knjiga, v kateri priobčuje najbolj priljubljeni cerkveni govornik dr. Mihael Opeka 13 govo-rov, ki jih je imel vedno v nabitosti polni ljubljanski stolnici. Govori obdelavajo dva greha, ki sta vir vsega »edanjega zla« — nečistost in neredni pohlep po imetju. Vsak bo z velikim pridom čital te govore. Zato jih prav posebno priporočamo. Knjiga se dobiva v prodajalni KTD Ničman v Ljubljani in v vseh slovenskih knjigarnah in stane 8 in pol Din, po pošti 9 in pol Din.

d »Naš dom«, ki je bil nekdanje zelo razširjen med slovensko mladino, a je moral med vojno prenehati, začne z Velikonočjo zopet izhajati v Celju. Skrbel bo predvsem za načelno izobrazbo ljudstva v vseh vprašanih javnega, zlasti narodno-gospodarskega življenja. Izhajal bo mesečno in stane celoletno 24 kron. Naroča se pri »Upravi Našega doma, Celje, hotel Beli vol.«

d »Praprečane zgodbe.« Piše se nam Povesti, stare zgodbe in črtice. Spisal Anton Stražar. Samozaložba. 1922. Natisnil A. Slatnar v Kamniku. Cena Din 4. Dobi se pri knji-gotržcu Slatnarju v Kamniku. — Kdor ima danes pogum, pripovedno tiskovino sam zalo-žiti in jo spraviti med ljudi, ima gotovo veliko veselja za slovstveno delo. Oboje ima naš delavni somišljenik iz tiste lepe okolice, ki je rodila Keeskega in Kersnika. Zlasti tej in moravski dolini bodo gorenje zgodbe zanimi-vo. Preproste črtice, pa vendar živahne.

J. B. St.: Prav nič!

A. Str. Pr.: Zal, ne dopušča prostor.

M. Z. S.: Vaša pesmica, ki ste nam jo poslali, da jo natisnemo, je zelo lepa in do-vršena. Franca Prešeren jo je zložil pred 80 leti.

Sirom domovine.

PISMO IZ ŠUMH KRUSKE GORE V SREMU.

Cenjeni domači!

Danes, ki je nas nekaj več tukaj zbranih, vam hočemo popeti našo razmero. Letošnja zima je jako slaba tukaj. Odkar smo sem prišli, je vedno sneg in mraz. Take zime ne pojmiyo tukajšnji domačini. Kraji so jako hriboviti, zaradi vednega snega je naše delo jako oteženo. — Plača je jako majhna, draginja velika, tako, da celo zimo ne bomo zaslužili za eno obleko. To pa zato, ker naše plače ni ne povišaje, ali draginja je vsak dan večja. Edino pijača ima tukaj stalno ceno, vino po 20 kron in rakija po 40 kron liter. Kljub temu, da je pijača poceni, si je vseno ne moremo privoščiti. Delamo pa vsak dan, če prav je slabo vreme. Kaj čemo, revčiki smo! Potrpiti moramo, da pridejo boljši časi. — Vi drugi, ki ste doma, bodite zadovoljni, ker se lahko vsak dan grejete pri gorki peti. Danes zopet pada cel dan sneg. Bogve, kdaj bomo zopet videli kopno zemljo. Zdravi smo bili do sedaj hvala Bogu še skoraj vsi, znanprej pa ne vemo, kako bo. — Ob sklepu pisanja pošiljamo najiskrenejše pozdrave vsem domačim fantom in dekletam v Veliko Loškem okraju. — Navzeli: Jakč Josip, Petros Anton, Zakrašek Alojzij, Klavs Ivan, Klavs Stefan, Klavs Alojzij, Škulj Franc, Maleškar Gaspar, Malovič Franc, Marolt Anton, Marolt Ivan, Škulj Josip, Hribar Anton, Jančič Franc, Jančič Ivan, Jančič Josip, Stritar Josip, Levstik Josip, Zalar Jakob, Lunder Karol, Rod Roman in Kastelic Josip.

ST. JAKOB OB SAVI.

V nedeljo, dne 12. t. m., se je vršil pri nas izobraževalni tečaj. Predaval je dopoldne gospod bančni uradnik Ivan Muktavčič o najvažnejših gospodarskih vprašanjih, popoldne pa gosp. urednik Smodej o ustavi in g. dr. Basaj o orlovski organizaciji. Udeležniki, ki jih je bilo okrog 150, so govorilke zelo pozorno poslušali, in upamo, da bo ta izobraževalni tečaj obrodil najboljše sadove. Zlasti je teleti, da bi se ob podobnih prilikah može in mladeniči bolj zanimali za predavanja in napredek društva. Mladenici naj bi se oklenili Orla, za katerega jih je tako ognjevitno vnel g. govornik. Pustite predsedke, in ne bojte se društvenega doma. Čudno je, da se sicer krepiji in postajni mladeniči dajo tako obvladati od nečustnega strahu pred ljudmi! — Fantje, več korajže in smisla za pravo izobrazbo uma, volje in srca! — Pred novim letom smo si napravili več novih kulis. tako da smo mogli nastopiti s večjimi prireditvami n. pr. Naša kri in Stari in mladi, ki so se izvršile s prav povojnim uspehom. — Slednjice se še malo poskrbimo, da imamo 127 naročnikov »Domoljuba«. »Kmetijski list«, ki ga imajo pri nas samo še najbolj zakrkljav liberalci upamo, da bo kmalu izidil.

MIRNSKI POPOTNIK.

Dne 10. februarja je bil za liberalce in samostojne po naši dolini hud dan; imeli smo volitve za okrajni šolski svet v Krškem. Liberalci in samostojneži so napeli vse strune, da zmaga. Pri Mevčljah smo sedeli, liberalne in samostojne regimente iz Šmarjete, Skočjana in Tršče je komandiral mokronoški nadučitelj Janex Pirnat. Zelo se je trudil ta mož, pisal je v Skočjan in Šmarjeto pisma liberalnim glavam, naj gotovo vsi volivci pridejo, ker volitev je važna. Kajne Cinkoletov stric, da je res? Prišli so pa res vsi volivci iz St. Ruperta. Kar veselje je videti te mož! Eden je šel v hudem snegu celo uro daleč po tovariša, da sta gotovo prišla k volitvam. Ni čudnega, da začne klati in grizti po trebuhu samostojne, če le slika imena teh vrlih možakarjev. Čast taki kmetijski odločnosti! Torej v gostilni smo sedeli in čakali, da se udarimo! Flajsov ata so zabavljali, češ kmet je neumen, ker voli gospoda mesto kmeta. Hui! Flajsov ata »li miste samostojni poslali v Belgrad kmete? Pa kaj dolajo tam doli? Kmete pomagajo iz kože davci in kri kmetu pušča! Ali je to prav? Ali mislite, da mi nič ne bomo? Po štajerskem morajo samostojni na shodih še bežati, ker se jim obetajo batine! Ne boste nas varali, ne! Kam je djal kmete Pucelj vole? Zakaj imamo mi največ davkov? Ali je res, da so samostojni poslani v Bohinjsko dolino dobili velike tise?

Zakaj pa? Kako se dela s našimi sinovi pri volitvah? Kdo je kriv vse te naše zmede? Odgovorite! Gospod Flajš, najprvo dejanja, potem vam bomo šele verjeli! Samostojni ste zapeljali naš narod — potakajte, dan plačila pride! Tudi za Pirnata je prišel dan plačila — tepeni so bili njegovi škadroni, zmagali smo mi! V šolski svet pošljemo župnika iz Šentpavla in Franceta Kobal iz Gabrijel. Tako je! Čast vam, zavedni možje! Čas slepomisla je minul. Vtrite si pot sami — enkrat boste povsod prišli in gotovo zašije lepše solnce. »Pogorelec«, je rekel samostojnež, ko so premaganci žalostno odhajali, da še vlečejo nadalje liberalcem, verižnikom in bankirjem polomljen voz. Bral sem pa ravno te dni v časopisih, naj se skrbno ogiblamo liberalnih učiteljev! Zato vam kliče popotnik: Ne zaupajte jim nič!

VRANJA PEC NAD KAMNIKOM.

Pretekli teden smo imeli po dvanajstih letih zopet sv. nusijs. Zeblo je sicer, da je kar škripalo; pa kljub mrazu so pokazali farani vranjske lare, da jim je skrb za duše prva, nad vse važna zadeva. Zvesto so sledili — z redkimi izjemami — govorom jezuitskih patrov g. Sečnika in že starega snanca g. Pristova in se tako zopet utrdili in poživili v sv. veri. Čast jim nad pridnem obisku sv. misijonal za priobednost pa daj Bog stanovitnosti v dobrih sklepah! Gospodema misijonarjema pa še enkrat obilen: Bog plačaj! — Uprava »Kmetijskega lista« in z njo vred najbrž še kdo drugi — je zelo vsiljiva in nadležna. Nekateri posestniki ki ga niti naročili niso, so dobili znanič kar po dve številki. Pa se ne bo obneslo. Ljudje vedo, da lista, ki nikdar ne ve ničesar dobrega odkritično poročati o duhovnikih in sv. Cerkvi, pač pa tako rad vsako stvar, ki more biti katoliški veri v kvar, zavija in zlorablja, ni mesta ne v krščanski vasi in ne v krščanski hiši, pa naj obeta tudi največja nebesa na zemlji in kar velja za list, volja še bolj za tiste, ki list priporočajo in zagovarjajo. Človek ki pride tak list razširjati — najraje kak tuj faran — zasluži, da se mu enkrat za vselej odločno pokažejo vrata.

STARI TRG PRI RAKIKU.

V teku 14 dni se prišla na domače od vojakov tri talestaa poročila. Iz pisem, ki so jih pisali fantje domov je razvidno, da ni bil nobeden izmed njih kaj bolan, le iz vsakega pisma se vidi, kako surove in nečloveške ravnanja s Slovenci naši ujedinjeni bratje. Umrl je Franco Škerbec (Urhov iz Gor. Jezera), Jože Komidar (Kovčev iz Nadleske) in Ivan Haeč (Šilčenec iz Podcerkve). Ljudje so v skrbah za svoje sinove. Vsem ljudem iz srca je govoril Jugoslovanski klub, ki zahteva, da se naši voljki dodeljujejo v naše garnizije in se človeško ravna z njimi, samo če bo kaj uspeha. — (Zdravnik). Kar je bilo le mogoče, je uničila svetovna vojska. Zlasti je pa v zdravstvenem oziru začela naš sodni okraj, ki obsega občino Staritrag, Lož in Bloke. V vojsko je moral precej začetkom tudi naš zdravnik in zdaj je minilo že šest let, odkar ga nimamo. Okrog 20 kilometrov razdalje na vse strani pa nobenega zdravnika. Cirkniški ne more, iz Lašče prihaja, če jo leno vreme, vsak teden enkrat, seveda moraš samo tedaj zboleli, če ne pa umri. V Ljubljani jih je na vsakem ogled pet kot advokatov, za nas kinete se pa nihče ne briga. Dajke plačujemo kot drugi, udobnosti pa še za sile nimamo. Naj vendar kdo kam podroga, da se to enkrat uredi.

VELIKE POLJANE.

Ker vem, da vasate ob tej dražnji varčevati s prostorem v listu. Vam poročam samo par suhih dejstev. 1. Najoreci morate vedeti, da je poljanska fara edina po večini samostojno liberalna v celi ribiški dekaniji in še daleč naokrog. Steje na nekaj manj duš kakor je v letu dni. Hvala Bogu, da jih ni več! 2. Tiste dni, ko je ležal na mrtvaškem odru ljubljani oče vseh katoliških kristjanov na zemlji, od celega sveta, celo od družovercev in pooganov spoštovani in občudovani Benedikt XV. in te še planolala črna zastava razpoljanski zvoni, so privedli poljanski liberalci v znak posebne žalosti — razkošen bal s harmoniko in plesom, s katerega so se zadnili, to je najbolj goreči pesalci vračali še le drugi dan opoldne. Samostojne mamice so fih komaj čakale ter jim hitro postredle z obedom, ker se je revežem tako mudilo spat. Kaj se jim ne bi, ko so se od večerai popoldne

in celo noč do danes opoldne martrali! — Ali so še kje na tak način obhaleli spomni papeževe smrti?

VELIKE LAŠCE.

V velikolaškem sednem okraju je bil izvlečen za člana v okr. šolski svet duh, svetnik gosp. Jakob Ramovš, namestnik pa g. Josip Strnad, posestnik iz Podgerice. Lista SLS je dobila 25 glasov, lista SKS pa 6 glasov. — Dne 4. t. m. so imeli tu samostojni zaupni shod. Sklepal ga je tuk. trgovec Ivan Pirkovič. Poročal je o političnem položaju in o velikih zaslugah g. ministra Pucelja za kmetstvo ljudstvo. Večina zaupnikov se je »dobremne« govorniku smejala, drugi bolj odkriti, so mu pa ogorčeno ugovarjali, češ, da jim minister Pucelj dozdaj še ni izpolnil niti ene obljube v prid kmetu. Govornik jih je tolažil, da tudi kmetje pridejo na vrsto, kot je pred pol leta nekaterim tukajšnjim »kmetom« na njo povedal sam gosp. poljedelski minister. Slišali so se medklici: »Ja, takrat, ko nas bodo že z gruntov pognali.«

ŠMARJETA.

Samostojneži so dokaz, da krivica sama sebe vje, da prevzetnost hodi pred padcem. Pri nas je bil človek, pa ne rojak. Čutil se je poklicanega, da postane voditelj samostojne stranke v župniji. Njegova hiša je bila kot nekaj magarin »samostojnosti«. Pri tistih grdih obnih zbiorih kmetijske podružnice je vodil ljudi zoper t. načelnika župnika: »skozi okno, dol z njimi!« Danes ga ljudje pri miru puste. Liberalnemu, sicer mirnemu možu ni dala žilica miru pa se je »sodnik« pri samostojnih in jim je — sicer na tihem — veliko pomagal; danes ga večina ljudi »ne more«. Neki mož se ni brigal za ženo, za otroke, ampak je kot agitator samostojnih letal od vasi do vasi, od hiše do hiše, hvalil SKS in »Kmetijski list«. Mislil je, bogve kako bo pod vodstvom g. Povšeta avanziral... Konec koncev je bil, da je moral zapustiti dober mlin, katerega je imel v najemu. Utihi je, pravijo, da mu ne gre dobro; da se naložili glasov za se, so samostojni obljubljali, kako bodo razdelili graščino in farovski posest, kako bodo vzeli župniku motorno mlatilnico, pa je nastanili v Zburih itd. Zdaj pa vidijo, kako se jih bili »potegnili« in kolnejo tiste širokousta lažne prijatelje kmetov!

Pri tistih strašnih obnih zbiorih so samostojneži dajali nezaupnico t. načelniku, danes pa sami ne živajo med ljudstvom nobenega zaupanja in še bo šlo tako naprej, bodo kmalu dobili splošno nezaupnico! Radi rdečo-belo planec so samostojni hoteli domačega gospoda spraviti v gmetno škodo in ob dobro ime pri obistih, pa so postali sami grdi! Najbrž samsajajo se na vije gospode, svoje prijatelje pri vinn, so samostojni prisilno zasedli društveno sobo za občinsko pisarno. Trkali so se na prsa, zroč zato smo to naredili, da pokažemo, da imamo moč! Pa glej ga spakal! Ko je bilo treba sobo nanaglega izprotni, oče župan nise imel časa priti v Šmarjeto, pa so morali s klavirnim obrazom preseljevanje voditi oče prvi svetovalec. Dolgo so zadovoljili štirje občinski svetovalci. Da bi pri volitvah v okrajni šolski svet zmagala SLS, kar pride neki ukaz, da naj se izvolijo še 4 obč. svetovalci; pa se se, seveda samostojni! Oredo v Mokronoz v samozvesti, da je zmaga njihova! Ko so volitve končane, je izvoljen pa črni klerikalec g. župnik iz St. Ruperta! — Samostojni postajajo vedno bolj »slabostojni«! Dobri pametni, kako ste veseli, da niste z njimi »potegnili«! Zapeljani, vi pa spreglejte, pustite jih! Ne verujte jim nikoli več, pa naj nastopijo pod katerikoli imeni! Za resnice in pravico hodijo!

IZ SRPMSKIH ŠUM.

Tukaj je hudo zima, padla je snega okoli 80 cm. Tudi Sremci ne pojmiyo take zime. Mote pa že štiri dni skupaj, in kaže da bo še dalje. Naše življenje tukaj je siromašno, naša borna kočja je bolj podobna orlovskemu gnezdu kot človeškemu bivališču. Vetrovi brijejo na nas od vse strani tako, da se večkrat domislamo na nekdanje stare pušavnike. Pa tudi žalostni smo, če se domislamo naše Slovenije, ki nima dovolj kruha za nas in da tratimo naše življenje tukaj. Zaslužili tako ne bomo dosti. Če ostanemo še par mesecov tukaj, bomo taki kot divjaki. V cerkev šal ne moremo, ker je preoddaljena.

RADOVLJICA.

Pri poslovnih volitvah v krajni šolski svet dne 10. februarja je zopet zmagala SLS s svojimi

kandidati za vse štiri včlane občine. Vsa agitacija in vsi knjižni radovoljski jedeserjari in leških samostojnostev ni nih pomagala, četudi jim je šel na roko sam g. okrajni glavar! Gosp. Medved zgubija svoje armado! Zlatni čas je bil že to! Našim možem pa čast, ki že toliko ljubijo svojo otroke, da jih ne dajo v roke kakemu školskemu školskemu odбору.

IZ STRANJ PRI KAMNIKU.

Obiskovalcem planin in božjepotnikom je gojoto poznana znamenita cerkev sv. Primoža, podružnica naše farne cerkve, kakor tudi ondoli cerkvenik, ki vankemu, kdor pride gor, rad stori kako uslugo. Njemu je ugrabila nemila smrt v teku dveh tednov kar 6 otrok, v starosti 5—18 let. Podlegli so hudi griži. Bog naj tolaži nesrečno družino!

Omenimo še, da naše izobraževalno društvo zelo prično deluje. Prirejajo se tudi igre, mladenske pod vodstvom našega organista Fr. Bernota, dekleta pa vodi društvena tajnica, tuk. učiteljica Ang. Cerarjeva. V kratkem dobimo nove knjižice. Največ zaslug pri našem društvu pa ima naš g. župnik, ki nam vsestransko pomaga. Pri društvu pa tudi neumorno deluje naš organist Fr. Bernot, ki se je pred kratkim poročil. K svatbi je povabil samo laike in dekleta. Vsa čast novoporočencema, ki sta odredila, da ni bilo pri svatbi nobene alkoholne pijače. Vkljub temu so bili gostje jako veselo razporejeni, katere je najbolj zabaval »Korinovec«. Povabljeni so nabrali lep znesek 1111 K za društvene namene. Novoporočnica je pozdravil g. župnik in s njim tudi mi zaključimo: »Bog življe«

Z IGA.

Na Srečnico smo obhajali obletnico, odkar je priredila Samostojna velikanško veselico na Igu, pri kateri so obhajali, da bodo s čistim dobičkom kmalu zgradili Kmetiški dom. Trajala je dva dni. Prvi dan so se veselili in plesali pozno v noč. Drugi dan so pa najpobitvevalceji voditelji iz domače vasi nadležali in pospravili, kar je prejšnji dan ostalo. Dirsavno je že leto dni, še danes ne vedo ljudje, ki so toliko darovali za veselico, kako je izpadel račun. — Ob istem času so pa samostojni poslanci v Beogradu pripravljali drugo prireditev in v tunju čakali veselji dan, ko so glasovali za centralistično ustavo. Račun to prireditev je pa jasnejši, pa tudi strašnejši. Plačanje ga kmet s neumernejši davki, kmetica pri kupovanju obleke, njih sinovi pa ob albanskih gorah in v Makedoniji. Namesto posestev, katere so obljubljali samostojni poslanci, bo kmalu pred marsikatero kmetiško hišo zapel boben.

SV. ANA.

Odkar je umrl pismonoša Karol Srečnik je prenehal poštni sel prihajati v našo dolino. Sedaj se pripeti, da ne dobimo po cel tednu pisma ali čepisa. Treba bo storiti korake, da se nam dene pošta šel enkrat na teden. Letos prihaja med nas nad 40 »Domoljubov«, ki nas poučujejo in izobražujejo. Vsi kažejo se nam tudi »Kmetiški list«, dirsavno ga nismo naročili in ne plačali. Samostojna stranka pri nas nima kredita, ker vemo, da so njeni pristni stari liberalci, ki nimajo srca ne za kmeta in ne za delavca in so nas prodali belgrajskemu centralizmu. — Naša občina, ki leži na meji je dobro zavarovana, varujejo jo visoke gore, na gorah Wranglovei, imamo orožniško postajo in še par finančarjev, ki čakajo na odpoklic. — V pokoj stopi cestar Valentin Kralj, ki je veliko let tu služboval v splošno zadovoljnost. Naš kraj je tako zaljubljen, da hoče tudi v pokoju ostati med nami.

Občni zbor Kmetijske nabavno in prodajne zadruge za kamniški politični okraj se bo vršil dne 19. marca 1922, to je na sv. Jožefa dan dopoldne ob pol desetih v Kamniškem domu v Kamniku. — Člani zadruge iz celega okraja ste tem potom vlnudno povabljeni, da se občnega zbora polnoštevilno udeležite. — Ako imate kake želje in nasvete, oziroma predloge, ki naj bi se obravnavali na tem občnem zboru, jih pismo javite načelnstvu zadruge.

Listek.

ČUDODELNA SKRINJICA.

Radi pomanjkanja prostora je danes izostalo nadaljevanje listka »Čudodelna skrinjica«. Istotako pride v prihodnji številki na vrsto nadaljevanje članka »Mati in otrok«.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil Franc Poljanec.

(Dalje.)

»Kakšna nesreča, če bi da bil kak lev porzil! Če bi mene, je vseeno; saj je dovil dobrih raziskovavcev edinstvenih starožitnosti, toda dvomim, da bi kdo zopet kdaj imel tako priliko tu raziskovati. Vendar pa sem kar moči vse preskrbel, da bi ohranil svoje zapiske; prepisal sem namreč najvažnejše na ovčjo kožo in jo izročil vašemu sinu. Mislil sem mu tudi izvirnik pustiti, pa sem v razburjenosti, ko sem se moral tako hitro posloviti, na srečo nani pozabil.«

Častital sem mu k izredni priliki, da je postal najsrečnejši staroslovec, pa je takoj nadaljeval puhač iz svoje pipe:

»Seveda, ko se je Oliver na ta nepričakovan način prikazal na malikovem hrbtu in me spomnil na vašo željo po rešitvi vašega sina, sem storil, kar sem mogel, da bi tudi tega rešil. Pa da ni bilo spodaj v sobi. Namesto nje so bili tam doli svečniki in so nani slisali zboraj govoriti, drugo pa veste. Pa to nič ne de, le to spuščanje v levio jamo — dvesto ali tristo čevljev globoko je šlo in vrh je bila videti nenavadno izrabljena — ta reč je šla na zelo na živce.«

»Kaj ste ves ta čas mislili?« je Oliver razvedno prašal.

»Kaj sem mislil? Ne prida, sem bil preveč v strahu. Rad bi bil vedel, ali je sv. Pavel imel iste občutke, ko so ga spuščali v kočari po zidu navzdol: rad bi bil vedel, kaj so čutili prvi krščanski mučenci v areni; rad bi bil vedel, ali pride Barund, ki sva si bila jako dobra, zjutraj po meni sledat kot Darij za Danielom in koliko me bo našel, če pride; upal sem, da si moja čela natakne katere teh zverin itd. Primaruh! Gabilo se mi je, zlasti ta način šolskega sodenja in oadec nazadnje. Nikoli nisem mogel čudenja prenašati. In še nekaj vam povem: vi ste najizvrstnejši ljudje na vsem svetu. Nikar ne mislite, da sam na to pozabil, ker nisem veliko o tem govoril. — Zdal pa vi razpredite svojo historijo, zakaj rad bi slisal, kako stvari stois, saj nisem mislil, da jo slisim tostran sodnjega dne.«

Povedali smo mu torej vse, on pa je poslušal z odprtimi ušmi. Ko smo začeli popisovati grobnico kraljeve, se je njegova vznemirjenost kmalu dala krotiti.

»Pa se jih menda vendar niste doteknili,« je skoro zakričal, — »ne rečite, da ste bili taki vandali,« da bi se jih bili doteknili, zakaj vsak predmet se mora popisati in »situ« in risbe se morajo napraviti. Če je mogoče se morajo napraviti vzorci skunin z darovi, ki jih obdajajo, da se zopet lahko enako razpo-

¹ Arena je bil podolgovati, s peskom posuti prostor v starih rimskih gledališčih in tekališčih, kjer so se vršile igre, tekme, borbe in kamor so tudi kristjane metali divjim zverem.

² Vandali so bili divji narod, ki so leta 455 po Kr. razdejali Rim in uničili množico naidragocenejših umetnin. Beseda vandal pomeni torej: divjega, barbarskega, surovega, umetnosti in znanosti sovražnega človeka.

³ latinska beseda: na mestu, kjer ga najdejo.

stavljio v muzejih. Joj, tu imam najmanj šest mesecev dela. In če pomislim, da če bi ne bilo vas, bi me zdaj kak lev prebavljaj, snrdljiv, umazan, sveti lev!»

Drugo jutro me je zbudil Higgs, ki padel v sobo v neki čudni sralni obleki, katero je iznašel s Kvikovo pomočjo.

»Prijeteli moi stari,« je dejal, »povej mi kaj več o tej deklici, Valdi Načasti. Kakšen sladek obrazek ima in kako je srčnal Seveda take stvari ne spadajo v mojo stroko, nisem pogledal pretekla leta ženske, tako da sem se je drugi dan komaj spomnil, toda, primaruh! oči te, mi pa tu okoli kar čudno naredo,« in prišel se je za svojo spalno obleko neke okrog srca, »dasi je bilo morda to samo zaradi tega, ker je bilo to tako nasprotje z levi.«

»Ptolomei,« sem odgovoril s slovanim glasom, »naj vam povem, da je bilo nevarno opravka imeti z njo kot z levi, in še več: če se nočete vmešati v plamenje ogenj, je bolje, da se držite svojih starih navad in njene oči na miru pustite. Menim namreč, da je Orme vanjo zaljubljen.«

»Seveda je. Saj nisem nikoli kaj drugega pričakoval, toda kaj ima to z menoj opraviti? Zakaj bi je tudi jaz ne ljubil? Dasi priznavam,« je žalostno dodal, »sledujoč svojo okroglo postavbo,« up je na njegovi strani, zlasti ker me je prehitel.«

»Je, Ptolomei, zakaj ona ga ljubi,« in povedal sem mu, kaj sem videl v kraljevi grobnici.

Najprej se je zakrohotal, nato pa se je takoj nenavadno vznejevoljil.

»To pa res nikakor ne ore, da bi Oliver na ta način nam vsem sramoto delal — kakšno srečo ima ta pesl! Te sebične zaljubljenec zgođe nam ne bodo dale miru in pokoja. Celotno je verjetno, Adams, da bo vas in mene doletel nesrečen konec samo zaradi zaljubljenih namer tega mladega človeka. Se tega bi bilo treba, da bi zanemarial dolžnosti in letal za zalo, okroglolično Judinio, to se pravi, če je Judinio, o čemer dvomim, zakaj kri mora biti zdaj zelo pomešana, in prva sabska kraljica je bila Etionka. Kot prijatelj, ki sem domala toliko star, da bi mu bil lahko oče, bom izpregovoril z njim resno besedo.«

»Dobro, dobro,« sem zavpil za njim, ko je odkrival, da bi se šel kopat, »samo če ste modri, nikar ne pravite tega Makedi, ker bi utegnili vaše namene narobe razumeti, če boste še naprej v njo žilali, kot ste včeraj.«

To jutro so me poklicali k princu Jozvu. Preobvezal sem mu rane, ki so bile zelo skeleče, dasi niso bile nevarne. Tisti hip, ko sem stopil predenj, sem opazil izpremembo v njegovem obrazu. Kot drugi sem tega tita imel za navadnega bedaka in hvastača, ki v enem trobenta na svojo trobento, kot je dejal o nem Oliver. Zdal pa sem dobil vpoled v njegovo pravo naravo; pokazalo se je, da čeprav je bil vse to in še kaj huišeda, je bil hkrati tudi prav odločna in nevarna oseba: vodilo ga je častihlepije, ki mu je za vsako ceno hotel zadostiti.

Storil sem zani, kar sem mogel in mu povedal, da po mojem mnenju ne bo slabih učinkov in naj se zato ne boji za svoje rane: debela obleka, ki jo je tedaj nosil, je brzkone očistila levjo šapo vsakega strupa, ki bi se is utegnili držati. Tedaj je dejal:

»Vrač, rad bi s teboj izpregovoril zaupno besedo.«

Priklonil sem se, on pa je nadaljeval: »Hči kraljeva, dedna vladarica te dežele, je nekoliko zoper svet svojega svetovskega zbora menila, da je primerno, če najame tebe in tvoje nejeverne tovariše, da s svojo spretnostjo in umetnostjo, ki ste v njih moštri, prizadene škodo našim starodavnim sovražnikom Fungom: za nagrado vam je obljubila izvrstno plačilo, če se vam vaš trud posreči. Zdal pa želim, da to upoštevate, da če se imate prav za imenitne može in morebiti — kot vem — v vaši deželi nekaj veliate, ste tu samo služabniki, kot vsak drug najemnik, ki se ga nam zljubi najeti.«

Njegov glas je bil tako živilen, da če bi

¹ Zdravnik.

bilo prav modreje molčati, si nisem kaj mogel, da bi se ne opeknil.

»Trda je ta beseda, princ,« sem dejal, »naj ti razložim, kaj je resnično plačilo, za katero delamo in se izpostavljamo marsikakim nevarnostim. Moje je upanje, da zopet dobim sina, ki je ujet pri vaših sovražnikih. Za kapitana Ormeja je želja na nenavadnih dohodkih in boju, in ker je v svoji deželi bogat mož, mu ni treba drugega bogastva. Njega, ki mu pravite »Črna okna«, ki mu je ime Higgs, žene samo liubezen do učenja. Na Angleškem in po vsem zapadu je znamenit zaradi svojega naznanjanja izmrlih ljudstev, njih jezikov in navad in prav to je vzrok, da je šel na tako strašno pot, ker jih je hotel tu proučevati. Kvik pa je Ormejev človek, ki ga pozna iz otroških let, je pa star vojak, ki je z njim vred služil v vojski; sem pa je prišel zaradi svojega gospodarstva, ki ga ljubi.«

»Ah!« je dejal Jozva, »hlapec, oseba brez odlične stopnje, ki se mi je drznil groziti, meni, prvemu abatskemu princu, v obraz.«

»Pred obličjem smrti, princ, smo vsi ljudje enaki. Ti si ravnal tako, da bi bila njegovega gospoda, ki se je drznil obupnega čina, lahko doletela grozovita usoda.«

»Kaj me brijačo, vrač, tega gospoda ubopni čini? Vidim, da se ti leke reči važne zde in da imaš ljudi, ki jih izvrše, za velike in občudovane vredne. Prav; mi ne. Ni ga divjaka med barbarskimi Fungi, ki bi ne storil vsega tega, kar je storil tvoj Orme, in še več, prav zato, ker je divjak. Mi, ki smo omikani, mi, ki smo izobraženi, mi, ki smo modri, vemo kaj boljšega. Življenje nam je dano za razveseljevanje, ne pa, da bi ga metali od sebe ali ga izpostavljali na mečevi ostrini; zato nas boš brez dvoma imenoval bojazljivce.«

»Da, princ, taki, ki imajo naslov bojazljivcev, kakor ga ti s častjo nosiš, so pripravljani, da poginejo »od mečeve ostrine«. Fungi čakajo zunaj vaših vrat, o princ.«

»In zato, o nejevernik, smo vas najeli, da se borite s Fungi. Sicer pa ne kuham jeze nad vašim služabnikom Kvikom, ki je sam le belokožni Fung, ravnal je namreč po svoji naravi, in zato mu odpustim; samo v bodoče naj pazi! Zdaj pa — k večji stvari! Hči kraljeva je lepa, mlada in ognjevit; nov obraz iz druge dežele bi utegnil njeno domišljijo razvneti. Toda,« je pomenljivo dejal, »opomni lastnika tega obraza na to, kaj je ona in kaj je on; spomni ga na to, da pomeni za vsakogar — izvzemši krog potomcev starodavne krvi — ki bi dvignil oči do Salomonove hčere, nakopati si smrt, smrt počasno in grozovito sebi in vsem, ki ga podpirajo. Spomni ga nazadnje še na to, da je bila ta visokorodna gospa, s katero si drzne on, neznani nejeverni klatač, govoriti kot enak z enako, iz otroških let moja zaročenka, ki bo v kratkem moja žena, če se prav zdi, da jo morda veselji iz mene se norčevati, kot imajo dekleta navado; in še na to, da so Abati ljubosumni na čast svojih žena. Ali razumeš?«

»Da, princ,« sem odgovoril, kakaj zdaj je mi pa kri zavrela. »Pa bi rad videl, da tudi ti nekaj razumeš — da smo možje plemenitega plemena, čigar roka sega preko pol sveta in da se razlikujemo od malega rodu Abatov, čigar glasu ne poznamo v tem, da smo ljubosumni na svojo lastno čast in da nam ni treba najemati tujcev, da bi se vojskovali s sovražniki, ki se jim bojimo nasproti stopiti. Če v prihodnje pridem obvezovat rane, upam, da jih boš imel spredaj, ne pa zadaj. Še eno besedo; če hočeš, da te poučim, ne boš več grozil temu kapitanu, ki ga imenuješ nejevernika in najemnika, sicer boš spoznal, da ni vedno dobro biti bojazlivcem, pa bodi še tako starodavne krvi.«

Nato sem ga zapustil v jezi, ki se je nakupčila; čutil sem, da sem napravil velikansko neumnost. Resnica pa je bila ta, da nisem mogel mirno sedeti in poslušati zasmehovanja svojih tovarišev, ne da bi kaj odgovoril, zlasti ker je to govoril napitjen lopov, ki se je imenoval princ in se bahal s svojo neumnostjo. Zjaj je vame, ko sem odhajal, in možje, njegovi privrženci, ki so postopali na onem koncu velike sobane in po hodnikih, so tudi vame zrlali. Jasnó je, da je bil zelo nevaran lopov, in skoro sem želel, da bi mu bil Kvik,

namesto da mu je grozil, da bo njegov obraz vrgel v predor, vrat zavil in ga s poti spravil. (Dane.)

Antiseptično, čistilo, osvetojuče, očiščajóče in krepilno deluje lekarna Fellerja prijetno dišéči »Eisalfuide«. Je mnogo močnejši in boljši kot Franc. žganje za drgnjenje rok, nog, brta in celega telesa, tudi kot kosmetikum za negovanje kože, las in ust, priljubljen te 25 let. Tri dvojna stekla ali ena špeti stekla z zamotom in poštnino pošlje za 48 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 16, Hrvatsko.

Varčna gospodinja rabi edino le

GAZELA MILO

ki je najboljša in najcenejša.

POZOR MLINARJI!

Pristna volnena mlinska sita

24 in 32 cm široka, po znatno nižjani ceni, kakor tudi prvo- svilena sita svetovnoznane švicarske znamke Albert Wylder priporoča trgovina August Cadek, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35, nasproti Stare Tišlerjeve gostilne.

ZAHTEVAJE CENIKE!

Tužnim sreem naznanjamo, da je dne 23. febr. odšel v boljše življenje

FRANCE PIRC

odbornik J. K. Z., občinski svetovalec, posestnik v Zimaričah itd.

Vrlému bojevniku za naše pravice, neumornemu delavcu v naši organizaciji in najboljšemu tovarišu ohranimo blag spomin!

Za Jugoslovansko kmetisko zvezo: JANEZ BRODAR, načelnik in narodni poslanec.

VABILO

na redni občni zbor

KMETIJSKEGA DRUŠTVA V SODRAŽICI

Z. Z. S. O. Z.

ki se bo vršil dne 25. marca 1922 ob 3. uri popoldne v prostorih Kmetijskega društva v Sodražici.

DNEVNI RED: 1. Čitanje revizijskega poročila. — 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. — 3. Volitev načelnstva. — 4. Volitev nadzorstva. — 5. Odobritev rač. zaključka za l. 1921. — 6. Slučajnosti.

KOŽE DOMAČIH MAČK

kupim vsako množino, najraje črne in sive.

BARAGA, LJUBLJANA, JURČICEV TRG.

Učenca starega 14—15 let, sprejme za kovaško obrt proti popolni oskrbi Ivan Meden, kovač, Rudnik 49 pri Ljubljani. — Istotam se kupi tudi dobro ohranjeno NAKOVALO (ambos) 30 do 100 kg teže 679

Tkalke in sukalke se sprejmejo. Tovar na pletenja in tkanja JOSIP KUNC & KOMP., Ljubljana, Poljanski nasip št. 40.

BRUSNI LES (šleifholz)

plača po K 400.— F. T., poštno ležajo, Medvode, Kupi tudi HLODE 697

Spretno LESNE STRUGARJE,

več strokovnih delavcev za upogajenje pohištva, brusarjev, krovačev, spreterjev in mizarjev sprejme v trajno službo TOVARNA UPOGJENEGA POHIŠTVA NA DUPLICI PRI KAMNIKU. — Oglasijo naj se le najboljši moči, s dobrimi pričevanji trespnega in zanesljivega značaja. 685

Ženitna ponudba. Vdova, 30 let stara, s petletno hčerko in posestvom v prijaznem kraju, se želi v svrhu močnejše seznanitvi s kmečkim sinom ali vdovcem primerne starosti, ki bi bil dobrega značaja in imel veselje do kmetijstva. Ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo »Domoljuba« pod šifro: »Lepa prihodnost 638.

Prodaj dvojne posestev, ene male večje, z živim in mrtvim inventarjem, kakor tudi trgovino in gostilno. Naslov S. I., poštno ležajo Kavnice št. 20. 647

Na prodaj: DESKE, PLOHI 4 in 5 cm (hrastovi, borovi, jagnetovi, javorovi itd.), 1 vagon HMEJARIC, 2 teška VOZA (trakšir), 2 lahka VOZA in en BREK. Radi bolehnosti preda Jožef Jezernik, Stob, pošta Domiale. 647

Ročni MLIN

za vsakovrstno žito, s štirimi siti, uporaben tudi za majhno vodno silo, preda ANTON ZAVEL, Stari Dvor, pošta Radeče pri Zidanem mostu.

Pekovskega vajenca sprejme takej L. KAVČIC, pekarna, Gradišče št. 5, Ljubljana. 623

Mlin naprodati.

Občinski mlin v TRBOVLJAH se preda na javni dražbi, ki se bo vršila dne 12. marca t. l. ob 10. uri dopoldne na lieu mesta v Trbovljah. — Notranja oprava s 3 kamni in stopo, je v dobrem stanju. — Poleg mlina se preda tudi 15 arov zemlje. Vsklikna cena 30.000 Din. Morebitna pojasnila je dobiti pri županstvu v Trbovljah. 668

OBJAVA

Združene tovarne poljedelskih strojev

FR. MELICHAR-UMRATH & Co

Praga-Brandys

so otvorile s 1. febr. 1922

podružnico in lastno skladišče

lokomobilov, mlatilnic, slamoreznic, gepelnov, čistilnic, sejalnih in kosilnih strojev, trierjev, reporeznic, plugov, bran i. t. d.

v Št. Jurju ob južni železnici

(pri Celju)

Ker je direktna dobava iz skladišča St. Jurij precej cenejša in hitrejša se interesi v lastnem interesu vladno opozarjajo, da blagovolijo pošiljati svoja naročila edino le na naslov podružnice v Št. Jurju ob j. z., kjer si lahko event. razne stroje tudi oseb. pogledajo.

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Budilke
Žesne ure
Uhani
Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1.
Zahtevajte ponudbe!

Suhe hruške za žganjekuho, dokler traja
zaloga, po 900 K za 100 kil.
FRAN POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

MASTIN primešaj v krmo, angleški krmilni prašek za živino, po pošti 5 zamotkov po 1/2 kg za 25 Din. Glasom ukaza dež. vlade v Ljubljani smejo prodajati Mastin lekarnari, trgovci, kramarji, kmetijske in konsumne zadržuge. — Dalje od teh zahtevajte:

SLADIN hrana za dojenčke, za otroke. Krepek zajutrek za odrasle, daje bolnikom kri, moč, zdravje. Z njegovo uporabo se prihrani mleka in sladkorja. To dokazuje na tisoče zabvalnih pisem. Po pošti 5 zamotkov po 1/2 kg 40 Din.

GARJE kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Naftol-mazilo, ki je brez duha in ne maže perila. — 1 lonček za eno osebo po pošti 5 Din. pri

TRNKOCI, lekarna, Ljubljana, Slovenija SMS.

Podgane
steno-žerjavi in vsa golazen mora poginuti ako porabljate mejo najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva ket: proti poljak. in hišnim mišim 16 K, za podgane 20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zaved za eksp. M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

**Zajamčeno čisto
brinjevo olje**
in vinski kamen

se kupuje v vsaki množini.
Ponudbe z vzorci sprejema
drogerija „Adrija“
v Ljubljani, Šelenburgova 5.

Novovpeljana **K. PEČENKO**
- Irgovina -
LJUBLJANA :: Sv. Petra cesta štev. 13
(vogal Kolodvorske ulice štev. 2)

Usnje ter potrebščine.

Cene konkurenčne : Postrežba solidna

KOSTANJEV LES

prosto vagon in večje množine v gozdu, kupi
J. POGACNIK, Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 1.
I. nadst. Posredovalci se dobro plačajo. 150

POZOR LOVCI! POZOR LOVCI!

Ne dajte se prevariti drugim,
samo jaz plačam do preklica najvišje cene

za kože divjačine

kot: KUNE lepe, do . . . K 3200.—
VIDRE, lepe, do . . . K 1200.—
LISICE, lepe, do . . . K 700.—
DIHURJE, lepe, do . . . K 200.—
DIVJE ZAJČE lepe, od 40 K do 45 K

POLHE, KRTE, JAZBECE, SRNE itd. po najvišji
POZOR ! ceni. **POZOR !**

Potrudite se, cene padajo! — Ne dajte se prevariti
malim prekupovalcem, kateri Vam plačajo polo-
vično ceno, obrnite se na veletrgovca

SMALC IVAN, trgovec, Novo mesto.

Denarja ni,

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Ako ho-
čete z malim trudom — doma v svojem kraju
s prodajo nekake izdelka

gotovo do 100 kron na dan zaslužiti,
mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znam-
ko za odgovor. — **JOSIP BATIČ**, Litija. 4134

Hlode, gojzdove, trame, deske
in drva ponudite **LESNI DRUŽBI ILIRIJA**,
Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 8,
pred sodnijo. — Plačujete se najvišje dnevne cene.

LEPOTA

kož, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast
las se morejo samo skozi razumno nego le-
pote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela
od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MİLO najbolje
blago, najfinejšo „milo
lepote“; 4 kosi z zamo-
tom in poštino 98 Kr.

**„ELSA“ OBRAZNA PO-
MADA** odstrani vsako
nočistost kože, solnčne
pege, zajedance, nabore
itd., naredi kožo mehko
rožnato-belo in čisto;
2 porcelanasta lončka z

zamotom in poštino 52 Kr.

**„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST
LAS** krepi kožo glave, preprečuje izpadanje,
lomljenje in ceptev las, zaprečuje prhut,
prerano osiveleost itd.; 2 porcelanasta lončka
z zamotom in poštino 52 Kr.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov
od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Litijno mleko 15 K; Brkomas 8 K; najfinejši
Hega-puder Dr. Kingora v velikih originalnih skatulah
30 K; najfinejši Hega sobni prašek v patenski skatuli
20 K; puder za gošpe v vrečkah 5 K; sobni prašek v
skatuli 7 K; v vrečkah 5 K; Sachet dišava za perilo
8 K; Schampoon za lase 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K;
najfinejši parlem po 40 in 50 K; Močna voda za lase
38 K; Za te razne predmete se zamot in poština pe-
sebej računa.

EUGEN V. FELLER, lekarnar

Štubica donja, Elsa trg 15, Mrovačko.

Pozor!

Zastoni

Pozor!

se ne dobi ničesar, a vendar če hočete kupiti po ceni razne blago češkega izvora, n. pr.: sukno,
kamgarne, ševite in žamet za moške ter volnene in polvolnene tibete v vseh barvah za ženske
obleke (velika izbira primernega blaga za birmance) močno blačevino, različnih klotov, celirjev,
najmočnejšo pisano kakor tudi belo in rujavo kotenino, svilene robce in šerpe najnovejših vzorcev,
doma izgotovljenega moškega in ženskega perila, nogavic vseh velikosti, ovrtnikov in kravat, pred-
paznikov, vezanine ter raznega drugega blaga si ogledaj vsak novo urejeno in povečano trgovino

„PRI IVANKI“ F. in I. Goričar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Jekleni zvonovi za cerkve

iz najstarejše livarne jeklenih zvonov na svetu
Bochumsko društvo za rudarstvo in izdelavo litega jekla
v Bochumu na Vestfalskem

razpošilja

A. Mickerts & Co. Odd. V. b.

Wien I. Ring 12. November št. 10.

Prednosti jeklenih zvonov: lep, sonoren čist glas v veliki daljavi, brez-
mejna trpežnost, 25 letno jamstvo pri normalni uporabi. Doslej je bilo
dobavljenih 15.000 zvonov.